

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 Г.

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Наименование на предприятието: СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ

Правна форма: Държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон

Държава на регистрация: Република България

Седалище и адрес на управление: гр. Шумен, ул. „Петра“ № 1

Адрес за кореспонденция: гр. Шумен, ул. „Петра“ № 1

ЕИК: 201617412

Предмет на дейност: „Изпълнение на горскостопанските и ловностопанските планове за горските територии – държавна собственост; изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горските територии – държавна собственост; организиране и провеждане на мероприятия по защита и опазване на горските територии – държавна собственост; организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии – държавна собственост; създаване на нови гори върху земеделски територии и други дейности, незабранени от закона, както и такива, възложени на държавното предприятие от Министъра на земеделието, храните и горите или въз основа на договор“.

Дата на финансовия отчет: 31.12.2022 г.

Текущ период: годината, започваща на 01.01.2022 г. и завършваща на 31.12.2022 г.

Предходен период: годината, започваща на 01.01.2021 г. и завършваща на 31.12.2021 г.

Валута на съставяне на годишния финансов отчет: български лева

Точност на числата, представени в отчета: хиляди български лева

Вид на финансовия отчет: годишен финансов отчет на предприятието

Средна численост на персонала за отчетния период: 961 бр.

Обслужващи банки: ЦКБ, Уни Кредит Булбанк, Първа инвестиционна банка, ТБ Д Банк, Интернешънъл Асет Банк, Общинска банка АД, Юробанк България АД, Тексим Банк АД.

Дата на изготвяне: 19.05.2023 г.

Дата на одобрение: 29.05.2023 г.

Орган, одобрил отчета за издаване: Управителен съвет, чрез решение № 6, вписано в протокол № 342 от 29.05.2023 г.

Структура, собственост и управление:

Със Заповед РД 49-108/13.04.2011 г. на Министъра на земеделието, на основание § 9 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за горите и във връзка с чл. 163 и сл. от същия, се създава „Североизточно държавно предприятие“ ДП (СИДП) ДП със статут на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон. Предприятието е със 100 % държавна собственост. Министърът на земеделието упражнява правата на собственост на държавата в предприятието. Съгласно т. 4 от горната заповед, от датата на вписването в Търговския регистър - 28.06.2011 г., „Североизточно държавно предприятие“ ДП е правоприменик на активите и пасивите, както и на архива на 11 държавни горски стопанства (ДГС) и 5 държавни ловни стопанства (ДЛС), които към датата на извършеното преобразуване чрез сливане, се заличават и стават негови териториални поделения. Предприятието има двустепенна структура: централно управление (ЦУ) и териториални поделения (ТП).

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

Съгласно Заповед РД 49-96/29.03.2012 г. на Министъра на земеделието, считано от 01.06.2012 г. е закрито ТП ДГС „Старо Оряхово“, като дейността му преминава в ТП ДЛС „Шерба“, което е правоприменник на всички активи и пасиви на закритото стопанство.

Съгласно Заповед РД 49-168/02.08.2013 г. на Министъра на земеделието, териториалните поделения в СИДП ДП са увеличени с още две, а именно ТП ДГС „Търговище“ и ТП ДГС „Омуртаг“, които са прехвърлени от „Северноцентрално държавно предприятие“ ДП при условията на универсално правоприменство.

Съгласно Заповед РД 49-170/13.08.2013 г. на Министъра на земеделието, считано от 01.11.2013 г. от района на ТП ДЛС „Паламара“ се отделя като самостоятелно ТП ДГС „Нови пазар“ в рамките на СИДП ДП.

През периода от 2014 г. до 2022 г., включително не са извършвани промени в структурата на Предприятието.

СИДП ДП гр. Шумен управлява държавните горски територии в четири административни области – Шумен, Варна, Добрич и Търговище. Общата площ на държавните горски територии, включени в района на дейност на СИДП ДП, е 323 182 ха, като залесените горски територии възлизат на 94,34 % с площ от 304 899 ха.

Към 31.12.2022 г. в състава на Предприятието влизат 18 териториални поделения, от които 13 държавни горски стопанства и 5 държавни ловни стопанства, както следва:

1. ТП ДЛС „Паламара“, със седалище с. Венец, обл. Шумен;
2. ТП ДЛС „Черни Лом“, със седалище гр. Попово, обл. Търговище;
3. ТП ДЛС „Шерба“, със седалище с. Горен Чифлик, обл. Варна;
4. ТП ДЛС „Балчик“, със седалище гр. Балчик, обл. Добрич;
5. ТП ДЛС „Тервел“, със седалище гр. Тервел, обл. Добрич;
6. ТП ДГС „Преслав“, със седалище гр. Велики Преслав, обл. Шумен;
7. ТП ДГС „Върбица“, със седалище гр. Върбица, обл. Шумен;
8. ТП ДГС „Смядово“, със седалище гр. Смядово, обл. Шумен;
9. ТП ДГС „Шумен“, със седалище гр. Шумен, обл. Шумен;
10. ТП ДГС „Варна“, със седалище гр. Варна, обл. Варна;
11. ТП ДГС „Цонево“, със седалище с. Цонево, обл. Варна;
12. ТП ДГС „Суворово“, със седалище гр. Суворово, обл. Варна;
13. ТП ДГС „Провадия“, със седалище гр. Провадия, обл. Варна;
14. ТП ДГС „Добрич“, със седалище гр. Добрич, обл. Добрич;
15. ТП ДГС „Генерал Тошево“, със седалище гр. Ген. Тошево, обл. Добрич;
16. ТП ДГС „Търговище“, със седалище гр. Търговище, обл. Търговище;
17. ТП ДГС „Омуртаг“, със седалище гр. Омуртаг, обл. Търговище ;
18. ТП ДГС „Нови пазар“, със седалище гр. Нови пазар, обл. Шумен.

Териториалните поделения се представляват от своя директор, водят счетоводство, изготвят финансови отчети, които представят в централно управление, имат банкови сметки, имат свой печат, сключват от свое име, за своя сметка и на своя отговорност търговски и други договори в рамките на предоставените им от Закона за горите и от Директора на държавното предприятие правомощия.

Органи на управление на СИДП ДП гр. Шумен са Министърът на земеделието и Управителен съвет, в следния състав към 31.12.2022 г.:

1. Веселин Владимиров Пенчев – Председател до 28.04.2023 г. След тази дата Председател е Пламен Николаев Абровски.
2. инж. Ради Атанасов Иванов
3. Ралица Бойкова Стойчева-Тихомирова

Дейността на управителния съвет на Предприятието се подпомага от стопански съвет, който се състои от директорите на териториалните поделения.

Директор на СИДП ДП гр. Шумен е инж. Ради Атанасов Иванов, който е и представляващ Предприятието.

2. ПРИЛАГАНА СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Настоящият годишен финансов отчет на „Североизточно държавно предприятие“ ДП (Предприятието) е изготвен в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и Националните счетоводни стандарти (НСС), приложими в България към 31.12.2022 г.

Оповестените по-долу значими счетоводни политики са прилагани последователно през периодите представени в този финансов отчет.

Счетоводството на Предприятието се осъществява и финансовите отчети се съставят в съответствие с основните счетоводни принципи и изискванията на Закона за счетоводството.

Предприятието осъществява счетоводството на основата на документалната обосновааност на стопанските операции и факти, като спазва изискванията за съставяне на документите съгласно действащото законодателство.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви по тяхната справедлива или друга стойност, както това е посочено на съответните места.

Финансовият отчет е изготвен на база принципа за действащо предприятие, който предполага, че Предприятието е действащо и ще продължи дейността си в предвидимо бъдеще.

2.2. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки

Приложението на НСС изисква от ръководството да направи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки при изготвяне на годишния финансов отчет и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те се извършват на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към датата на изготвянето на финансовия отчет. Действителните резултати биха могли да се различават от представените във финансовия отчет.

2.3. Сравнителни данни

Предприятието представя сравнителна информация във финансовия отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират и преизчисляват, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.4. Отчетна валута

Съгласно изискванията на българското счетоводно законодателство Предприятието води счетоводството и съставя финансовите си отчети в националната валута на Република България – български лев (BGN).

От 01.01.1999 г. по силата на въведения в България валутен борд българският лев е с фиксиран курс към еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

Всички данни за текуща и предходна година във финансовите отчети се представят в хил.лв., освен ако нещо друго изрично не е указано.

2.5. Чуждестранна валута

Чуждестранна е всяка друга валута, различна от отчетната валута.

Сделките в чуждестранна валута, с изключение на тези за покупка и продажба на валута, се вписват първоначално в левове, като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска народна банка (БНБ) към датата на сделката. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при отчитането на парични позиции по курсове, различни от тези, по които са били заведени първоначално през периода, или са били отчетени в предходни периоди, се отчитат като текущи финансови приходи или текущи финансови разходи за периода, в който са възникнали.

Към 31 декември паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута, се оценяват в български лева като се използва заключителния курс на БНБ.

2.6. Приходи

Приходите в Предприятието се признават на база принципа на начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от Предприятието и доколкото приходите могат надеждно да се измерят. Оценяват се по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване.

Приходите включват справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвените данъци (данък върху добавената стойност) и предоставените отстъпки и рабати.

Приходът от продажбата на продукция и стоки се признава, когато Предприятието е прехвърлило на купувача значителни рискове и изгоди, свързани със собствеността на продукцията и стоките и не запазва участие в управлението или ефективен контрол върху продаваните продукция и стоки.

Приходът от извършените услуги се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Етапът на завършеност на сделката се определя, като се използва един от следните начини, съобразно условията на договора, а именно:

- а) проверка на извършената работа;
- б) съотношение в процент на извършените до момента услуги към обема на услугите, които ще бъдат извършени;
- в) съотношение между направените до момента разходи към общо изчислените разходи по сделката за извършване на услугата.

Приходите от наеми се признават на линеен принцип за периода на договора.

Приходите от лихви се признават текущо, пропорционално на времевата база, която отчита ефективния доход от актива.

Към приходите от обичайна дейност за Предприятието се отнасят и финансовите приходи.

2.7. Разходи

Разходите в Предприятието се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост между приходи и разходи. Разходите се оценяват по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Предприятието отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това същите се отнасят по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Към разходите за дейността се отнасят и финансовите разходи, които се състоят от лихвени разходи за периода, включително банкови комисионни и други преки разходи по кредити и финансов лизинг, курсови разлики от валутни операции, разходи по операции с финансови активи и други.

Възникналите разходи през текущия отчетен период, които са свързани със следващи отчетни периоди, се посочват като разходи за бъдещи периоди. Същите се признават като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

2.8. Нетекущи (Дълготрайни) материални активи

Признаване

Като дълготрайни материални активи (ДМА) се отчитат установими нефинансови ресурси, придобити и притежавани от Предприятието, които:

- а) имат натурално-веществена форма;
- б) се използват за производството и/или доставката/продажбата на активи или услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели;
- в) се очаква да бъдат използвани през повече от един отчетен период;
- г) стойността на актива може надеждно да се изчисли;
- д) Предприятието очаква да получи икономически изгоди, свързани с актива.

Стойностният праг, над който активите се признават за ДМА, е определен на 1 000 лв. и под този праг активите се отчитат като текущ разход.

ДМА, които се състоят от разграничими съставни части, отговарящи поотделно на критериите за дълготраен материален актив, могат да бъдат разделени на своите съставни части и всяка част да се третира като самостоятелен актив.

Първоначалната оценка на ДМА се определя както следва:

Придобити чрез покупка - Оценката е по цена на придобиване, която включва покупната цена (включително митата и невъзстановимите данъци) и всички преки разходи до въвеждането им в експлоатация.

Създадени в Предприятието - Оценката е себестойността. Не се включват вътрешни печалби, административните и други общи разходи (несвързани пряко с процеса на придобиване).

Получени при безвъзмездна сделка - Оценката е по справедлива стойност.

Последващо оценяване

След първоначално признаване, ДМА се оценяват по цена на придобиване, намалена с размера на начислените амортизации и евентуалните загуби от обезценки.

Последващи разходи

Последващите разходи по ДМА се капитализират (увеличават стойността им) само в случай, че водят до увеличаване на икономическата изгода спрямо първоначално оценената ефективност на актива. Всички останали последващи разходи под формата на ремонти и др. се отчитат като текущи разходи в периода, през който са извършени.

Временно извеждане от употреба

Временното извеждане от употреба на ДМА (консервиране) се прилага по отношение на активи, които не се ползват в дейността на Предприятието за период, не по-кратък от 12 (дванадесет) месеца. За периода на консервация на активите не се начислява амортизация. Те не се отписват от състава на активите на Предприятието. Разходите във връзка с извеждането им от употреба се отчитат като текущи разходи за периода, в който са възникнали.

Към консервация на ДМА се пристъпва на база икономическа обосновка и вземане на решение за консервацията, план с конкретни процедури за осъществяване на консервацията, изискванията, при изпълнението на които ще се осъществи повторното въвеждане на активите в употреба, както и прогноза за осъществяването на тези изисквания.

В края на всеки отчетен период Предприятието проверява временно изведените от употреба ДМА за обезценка по реда на Счетоводен стандарт (СС) 36 Обезценка на активи.

Амортизация

Предприятието начислява амортизации на ДМА съгласно полезния живот на отделните активи, определени от ръководството за всеки клас активи по линейния метод.

Изготвя се амортизационен план със следните предвидени амортизационни норми:

Административни, производствени, търговски сгради	1 % - 10 %
Съоръжения	4 % - 15 %
Машини и оборудване	10 % - 30 %
Горски пътища	4 %
Транспортни средства, в т.ч. автомобили	15 %
Стопански инвентар	15 %
Компютърно оборудване и GSM	50 %
Трайни насаждения	8,33 %
Други дълготрайни активи	15 %
ДМА с ограничен срок на ползване	АН, съответстваща на срока на ползване

В амортизационния план се водят и напълно амортизирани активи до момента на прекратяване на тяхната употреба.

Срок на годност

Първоначално полезния срок на ДМА се определя въз основа на документацията, предоставена от производителя за нормалната експлоатационна продължителност на актива. При липса на подобна информация ръководството на Предприятието определя полезния живот на ДМА, използвайки данни за полезния срок на сходни активи.

Полезния живот на ДМА се преразглежда в края на годината като се отчитат направените ремонти и подобрения по актива, както и технологичните промени и промените, настъпили на пазара за съответните активи. Ако очакванията се различават значително от предишни оценки,

амортизационните отчисления за текущия и бъдещите отчетни периоди се коригират. Промените се отразяват хронологично в инвентарните книги. За значителни се приемат очакванията в промяна на полезния срок на годност, които се различават повече от 10 % от предишни оценки.

Остатъчна стойност

Предприятието приема, че остатъчната стойност е незначителна, когато нейната оценка е по-малка от 5 % от стойността при първоначалното признаване на актива. В този случай за остатъчна стойност се записва нула.

Амортизационната политика се спазва най-малко през един отчетен период. Предприятието преразглежда амортизационната си политика към началото на всеки отчетен период.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на ДМА подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност. Последната е по-високата между нетната им продажна цена и стойността им в употреба. В случаите, когато не е възможно да се определи нетната продажна цена на даден актив, стойността му в употреба се приема за възстановима стойност. Ако няма доказателства, че стойността в употреба надхвърля нетната продажна цена на даден актив, последната се приема за негова възстановима стойност.

Възстановимата стойност се определя за всеки актив поотделно. Изключения се допускат за активи, при чието използване не се пораждат разграничими парични постъпления.

При наличие на индикации за обезценка Предприятието обикновено използва експертната на външни лицензирани оценители за определяне на възстановимата (справедлива) стойност.

Загубата от обезценка на актив се признава веднага като текущ разход за дейността.

Ако след извършена обезценка на актив неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност, се отразява възстановяване на загубата от обезценка - като текущ приход от дейността - до размера на предходната обезценка, която е била отразена като текущ разход за дейността.

2.9. Нематериални активи

Признаване и оценка

Предприятието счита като нематериални активи (НМА) нефинансови ресурси без материален характер, придобити и контролирани от него, от които се чакат бъдещи икономически ползи за повече от един отчетен период.

Стойностният праг, над който активите се признават за НМА, е определен на 1 000 лв. и под този праг активите се отчитат като текущ разход.

Разграничимите съставни части на тези активи, които отговарят поотделно на критериите за НМА се признават и отчитат като такива.

При първоначално придобиване НМА се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена и всички разходи по доставката и инсталирането им. Разходите за обучение на персонала за работа с програмните продукти, както и административните и други общи разходи не се включват в първоначалната оценка.

След първоначалното признаване НМА се оценяват по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и евентуално с натрупаните загуби от обезценки. В края на всеки отчетен период се прави преглед за бъдещите изгоди от НМА.

Представяне

Нематериалните активи се класифицират и представят във финансовия отчет в следните групи: горскостопански планове; програмни продукти и софтуер; сертифициране; подобрения на наети (чужди) активи, нематериални активи в процес на развитие и други НМА.

Последващи разходи

Последващите разходи за поддържане на първоначално установената ефективност на НМА се отчитат като текущи разходи.

Разходите, които могат да бъдат надлежно измерени и отнесени към определени НМА се капитализират (увеличават стойността на НМА или се отчитат като отделен НМА) само в случай, че водят до увеличаване на очакваните изгоди и се третират като разходи за усъвършенстване.

Временно извеждане от употреба

Временното извеждане от употреба на НМА (за усъвършенстване или консервиране) се прилага по отношение на активи, които не се ползват в дейността на Предприятието за период, не по-кратък от 12 (дванадесет) месеца или се нуждаят от съществено усъвършенстване.

За периода на консервация на НМА не се начислява амортизация. Те не се отписват от състава на активите на Предприятието. Разходите във връзка с извеждането им от употреба се отчитат като текущи разходи за периода, в който са възникнали.

Към консервация на НМА се пристъпва на база икономическа обосновка и вземане на решение за усъвършенстване или консервация, план с конкретни процедури, изискванията, при изпълнението на които ще се осъществи повторното въвеждане на активите в употреба, както и прогноза за осъществяването на тези изисквания.

В края на всеки отчетен период Предприятието проверява временно изведените от употреба НМА за обезценка по реда на СС 36 - Обезценка на активи.

Амортизация

Предприятието начислява амортизации на НМА съгласно очакваната икономическа изгода на отделните активи, като се прилага линейния метод.

Изготвя се амортизационен план със следните предвидени амортизационни норми:

Горскостопански планове	10% - 13%
Софтуер, програмни продукти	12.50 % - 50 %
Други НМА	10 % - 20 %
Сертифициране	АН, съответстваща на срока на ползване

В амортизационния план се водят и напълно амортизирани активи до момента на прекратяване на тяхната употреба.

Полезния живот на НМА се преразглежда в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването им, същият се коригира перспективно. За значителни се приемат очакванията в промяна на полезния срок на годност, които се различават повече от 10 % от предишни оценки.

Остатъчна стойност

Предприятието приема, че остатъчната стойност е незначителна, когато нейната оценка е по-малка от 5 % от стойността при първоначалното признаване на актива. В този случай за остатъчна стойност се записва нула.

Амортизационната политика се спазва най-малко през един отчетен период. Предприятието преразглежда амортизационната си политика към началото на всеки отчетен период.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на НМА подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Прилагат се правилата за ДМА.

2.10. Инвестиционни имоти

Предприятието класифицира имотите според предполагаемото им предназначение като:

- Ползвани за дейността имоти – отчитат се като ДМА по реда на СС 16 - Дълготрайни материални активи;
- Имоти за продажба – отчитат се като МЗ по реда на СС 2 – Отчитане на стоково-материалните запаси, в случай на незавършено производство по реда на СС 11- Договори за строителство;
- Инвестиционни имоти – отчитат се като дългосрочни финансови активи по реда на СС 40 – Отчитане на инвестиционни имоти.

При промяна на предназначението на имота, всеки един може да бъде прекласифициран в друг, като при отчитането се прилагат правилата на съответните счетоводни стандарти.

Инвестиционни имоти са имоти (земи и сгради), държани от Предприятието по-скоро за получаване на приходи от наем или за увеличаване на стойността на капитала, или и за двете.

Когато имот включва част, предназначена за получаване на приходи от наем и част, предназначена за ползване в дейността се преценява дали тези части с различно предназначение могат да се отчитат поотделно. В противен случай ръководството на Предприятието преценява дали частта за ползване в дейността е незначителна спрямо предназначението на имота като цяло, за да се класифицира като инвестиционен или за ползване в дейността.

Първоначалната оценка на инвестиционните имоти се извършва по историческа цена. В първоначалната оценка се включват, т.е. не се отчитат отделно, всички трайно прикрепени ДМА, без които инвестиционният имот не би могъл да осъществява предназначението си (като например асансьори, климатици, тръбопроводи, шахти, кабели, противопожарни инсталации, обзавеждане и инвентар и др.).

Последващите разходи, свързани с инвестиционните имоти се капитализират (увеличават стойността им) само в случай, че водят до увеличаване на очакваните икономически изгоди спрямо първоначално предвидените. Всички останали последващи разходи под формата на ремонти и др. се отчитат като текущи разходи за периода, през който са извършени.

При последващо оценяване на инвестиционните имоти, Предприятието прилага модела на цената на придобиване.

Амортизацията се начислява и признава като разход в Отчета за приходите и разходите на база линейният метод въз основа на очаквания срок на полезен живот.

Земята и временно изведените от употреба инвестиционни имоти не се амортизират.

При модела на цена на придобиване прехвърлянията между инвестиционни имоти, имоти, ползвани от собственика и стоково-материални запаси не се променя балансовата стойност на прехвърляния имот и не се променя стойността на този имот за целите на оценяването или оповестяването.

Инвестиционните имоти се отписват от годишния финансов отчет, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи икономически изгоди или се продадат.

2.11. Дялове в смесени предприятия

Смесеното предприятие се основава на договорно взаимоотношение, по силата на което две или повече страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол. Смесеното предприятие може да бъде: съвместно контролирана дейност, съвместно контролирани активи и съвместно контролирана стопанска единица.

Когато Предприятието е съдружник в смесено предприятие то споделя съвместния контрол върху смесеното предприятие.

Когато Предприятието е инвеститор в смесено предприятие то не споделя съвместния контрол и отчита във финансовия отчет своето дялово участие като финансов инструмент, а когато това участие има значително влияние в смесеното предприятие – като инвестиция в асоциирано предприятие.

Съвместно контролирани дейности

Съвместно контролираната дейност се базира на експлоатацията на активи и други ресурси на съдружниците като същата не представлява обособена стопанска единица, която да е отделна от самите съдружници.

Когато Предприятието е съдружник в съвместно контролирана дейност (съгласно договори за съвместна дейност), отчита и отразява във финансовите си отчети:

- контролираните от него активи и поетите от него задължения;
- направените от него разходи и собствения си дял в приходите от продажбите на продукцията, стоките и услугите, произведени от смесеното предприятие;

За целите на съвместно контролираната дейност не се води отделно счетоводство и не се изготвя отделен финансов отчет. С цел оценяване ефективността от смесеното предприятие, съдружниците за свои цели определят вида на отчетите, които следва да се изготвят и информацията, която те следва да съдържат.

Съвместно контролирани активи

Съвместно контролираните активи се базират на съвместен контрол, а често и на съвместна собственост върху един или повече от активите, внесени в смесеното предприятие или придобити специално за него.

Когато Предприятието е съдружник в такова смесено предприятие, базирано на съвместно контролирани активи отчита и отразява във финансовите си отчети:

- своя дял в съвместно контролираните активи, класифицирани според естеството на активите, а не като инвестиция;
- своя дял от понесените пасиви при финансиране на собствения му дял;
- своя дял от пасивите, понесени съвместно с другите съдружници във връзка със смесеното предприятие;
- какъвто и да е приход от продажбата на този дял от продукцията заедно със своя дял в разходите, направени от смесеното предприятие;
- каквито и да е разходи, свързани със собствения му дял в смесеното предприятие.

Съвместно контролирани стопански единици

Съвместно контролираната стопанска единица е самостоятелно създадено, обособено предприятие, в което всеки от съдружниците има дял. Такава единица действа по същия начин като всички останали предприятия, но с тази разлика, че договорното взаимоотношение между съдружниците установява съвместен контрол върху дейността му.

В индивидуалния финансов отчет съдружникът в съвместно контролирано предприятие, отчита участието си в него като инвестиция по себестойността метод (цена на придобиване).

Съгласно чл. 166, ал. 6 от Закона за горите СИДП ДП не може да участва в търговски дружества, както и да създават такива.

2.12. Стоково-материални запаси

Стоково-материални запаси са текущи (краткотрайни) материални активи под формата на:

- материали, придобити главно чрез покупка и предназначени основно за влагане в производствения процес с цел произвеждане на продукция или услуги, или са обект на преки продажби, когато това се прецени от Предприятието;
- продукция, създадена в резултат на производствен процес в Предприятието и предназначена за продажба;
- стоки, придобити главно чрез покупка и предназначени за продажба;
- незавършено производство, представляващо съвкупност от разходи, от които се очаква да се произведе продукцията;
- инвестиция в материален запас - материални активи, придобити за инвестиционни цели, а не за ползване.

Стоково-материалните запаси се оценяват по по-ниската от доставната стойност и нетната реализируема стойност. Разликата се отчита като други текущи разходи за дейността.

Доставната стойност включва сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Разходите за закупуване включват покупната цена, вносните мита и такси, невъзстановимите данъци и акцизи, разходите по доставката и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване вид.

Разходите за преработка включват разходите, пряко свързани с произвежданите продукти и систематично начисляваните постоянни и променливи общопроизводствени разходи.

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с необходимите разходи за завършване на производствения цикъл и разходите, необходими за осъществяване на продажбата.

Потреблението на стоково-материалните запаси се оценява по метода: Средно-претеглена стойност.

Потреблението на униформеното представително и униформеното теренно облекло е на база сроковете за износване, които започват да текат от датата на получаването на същото и се определят съгласно приложения № 3 и № 4 от Наредба № 9 от 06.11.2020 г., издадена от Министерство на земеделието.

В края на отчетния период ако отчетната стойност на стоково-материалните запаси е по-висока от нетната реализируема стойност, тя се намалява до размера на нетната реализируема стойност. Намалението се отчита като други текущи разходи.

За всеки следващ период се прави нова оценка на нетната реализируема стойност. Когато условията, довели до снижаване стойността на стоково-материалните запаси вече не са налице, предприема се увеличение, което не може да превишава стойността на стоково-материалните запаси, която те са имали преди намалението. Възстановяването изцяло или частично на предишното намаление на отчетната стойност се отчита като увеличение на стойността на съответните стоково-материални запаси и като други текущи приходи.

Себестойността на продукцията включва:

- преки разходи (например разходи за суровини и материали, основни трудови възнаграждения и осигуровки на персонала и др.);
- постоянни общопроизводствени разходи (например амортизации, наеми, застраховки и др.);
- променливи общопроизводствени разходи (например външни услуги, канцеларски материали и консумативи, допълнителни трудови възнаграждения и осигуровки и др.)

Разпределението на общопроизводствените разходи се извършва на базата на преките разходи за съответния вид продукция.

При производство на взаимносвързана продукция разпределението на общопроизводствените разходи между основните продукти се извършва на базата на относителния дял на справедливата стойност на всеки продукт в общата справедлива стойност на продукцията. Страничните продукти се оценяват по нетната реализируема стойност, която се отчислява от стойността на основния продукт.

При калкулиране на себестойността Предприятието прилага метода на разпределение на разходите по отделни калкулационни обекти.

При калкулиране себестойността на продукцията от дърводобива освен преките разходи, в т.ч. разходите за сеч и добив на дървесина се включват и разпределените общопроизводствени разходи като процент, определен на база относителния дял на разходите за дърводобива спрямо общите разходи на Предприятието за всички дейности. Себестойността се изчислява на плътен/пространствен кубик добита дървесина.

Разходи, които не се включват в себестойността на произведената продукция и се отчитат като текущи за периода са:

- количества материали, труд и други производствени разходи извън нормалните граници;
- разходи за съхранение в склад;
- административно-управленските разходи на ниво Предприятие;
- разходи по продажбите.

Себестойност на предоставените услуги

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват стоково-материални запаси, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойността се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и административно-управленския персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

При продажба на стоково-материални запаси, балансовата им сума се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат. Сумата на всяка обезценка на стоково-материални запаси до нетната им реализируема стойност, както и всички загуби от стоково-материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на стоково-материални запаси, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализируема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за стоково-материални запаси през периода, през който възстановяването е възникнало.

Някои стоково-материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например стоково-материални запаси, които се използват като компонент на създадените от Предприятието собствени сгради, съоръжения и оборудване. Стоково-материалните запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

2.13. Кредити и вземания

Като кредити и вземания, възникнали първоначално в Предприятието, се класифицират вземания, възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти на дадени дебитори.

Търговските вземания представляват безусловно право на Предприятието да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Вземанията в лева се оценяват по стойността на тяхното възникване и се намаляват със стойността на признатата обезценка за трудносъбираеми и несъбираеми вземания. Вземанията в чуждестранна валута се отчитат в левове, като се прилага централния курс на датата на сделката, а към 31 декември на текущата година се оценяват по заключителния курс на БНБ.

Търговските вземания се представят и отчитат по себестойност, която се приема за справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност.

Предоставените кредити се отчитат по себестойност (номинална стойност), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в ОПР като финансови приходи (лихви) или разходи през периода, за който е предоставен кредита.

Кредитите и вземанията се класифицират като текущи, освен за частта от тях, която ще бъде уредена в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

Преглед на вземанията за обезценка се извършва от ръководството на Предприятието в края на всеки отчетен период и ако има индикации за обезценка, загубите се начисляват като текущ разход. Приблизителната оценка за загуби от съмнителни, трудносъбираеми и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Към всяко едно вземане се подхожда индивидуално като се прилагат съотносими критерии за оценка на събираемостта. Несъбираемите вземания се отписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентска корективна счетоводна сметка за всеки вид вземане и се отразява в статията “обезценка на активи” на лицевата страна на ОПР.

2.14. Парични средства

Паричните средства са краткосрочни финансови активи под формата на:

- парични наличности - пари в брой и безсрочни депозити;
- парични еквиваленти - краткосрочни, лесно обратими, високоликвидни вложения, които съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Паричните средства се оценяват по тяхната номинална стойност. Паричните средства в чуждестранна валута при закупуване се оценяват по валутния курс на придобиване, а към 31 декември на текущата година по заключителния курс на БНБ.

2.15. Собствен капитал

Изменението в собствения капитал на Предприятието между датите на два счетоводни баланса отразява увеличението или намалението в неговите нетни активи през периода. Освен промените в резултат на операции със собственика (увеличение на капитала, разпределение на дивиденди и други), изменението в собствения капитал през периода представя общата сума на печалбите или загубите през този период, независимо от това дали те са признати в отчета за приходите и разходите или директно в собствения капитал.

2.15.1. Капитал

Предприятието не е капиталово по смисъла на Търговския закон. Основният капитал, неизискващ регистрация на Предприятието се представя по неговата номинална стойност.

2.15.2. Резерви

Законови резерви

Съгласно изискванията на чл. 180 от Закона за горите, Предприятието е длъжно да формира фонд „Резервен“, като източници на фонда могат да бъдат:

- една десета част от печалбата след данъчно облагане, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от стойността на активите по баланса на предприятието;
- част от преразпределената по решение на Министъра на земеделието печалба след данъчно облагане.

Средствата на Фонд „Резервен“ могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Средствата на фонда се разходват по решение на Министъра на земеделието.

Други резерви

Другите резерви на Предприятието включват резервите, формирани от разпределението на балансовата печалба по решение на едноличния собственик на капитала (Принципала), както и ефектите от промените на счетоводната база (2013 г. – ефекти от прехода от НСС към МСФО; 2019 г. – ефекти от прехода от МСФО към НСС).

2.15.3. Финансови резултати

Натрупани печалби и загуби от минали години

Същите се посочват в счетоводния баланс отделно от другите статии като неразпределена печалба, съответно непокрита загуба от минали години.

Текущ финансов резултат

Признаците за отчетния период приходи и разходи се включват в отчета за приходите и разходите при определяне на печалбата или загубата за отчетния период, освен ако счетоводен стандарт изисква или позволява друго.

2.16. Задължения

Задълженията се отчитат по историческа цена, която се приема за справедливата стойност на сделката и която ще бъде платена в бъдеще за получените стоки и услуги, фактурирани или не на Предприятието.

Задълженията в лева се оценяват по стойността на тяхното възникване. Задълженията в чуждестранна валута се отчитат в левове, като се прилага централния курс на датата на сделката, а към 31 декември на текущата година се оценяват по заключителния курс на БНБ.

Получените заеми първоначално се отчитат по себестойност, която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в ОПР като приходи (разходи) от лихви през периода, за който е получен заема.

Задълженията се класифицират като текущи, освен за частта от тях, която ще бъде уредена в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.17. Данъчни задължения

Текущи данъчни задължения са задълженията на Предприятието във връзка с прилагането на данъчното законодателство. Същите във финансовия отчет се представят по стойности в съответствие с правилата на съответния данъчен закон за определяне на стойността на всеки вид данък.

2.18. Данъци върху печалбата

Данъкът върху печалбата за годината включва текущ и отсрочен данък. Съгласно българското данъчно законодателство Предприятието дължи корпоративен данък при данъчна ставка за 2022 г. 10 % (2021 г.: 10 %). Данъчната основа за определяне на корпоративния данък е данъчната печалба.

Данъчната печалба/загуба е печалбата/загубата за периода, определена съгласно установените от действащото данъчно законодателство правила, на основата на която се определя размерът на дължимите (възстановимите) данъци. Данъчната печалба/загуба се определя и декларира с годишната данъчна декларация за съответния период.

Разходът за данък представлява сумата от текущия данък от печалбата, измененията на активите и пасивите по отсрочени данъци и преизчисленията, признати през текущия период на текущи данъци от печалбата за предходни периоди.

Текущ данък е сумата на данъка, който трябва да се плати върху данъчната печалба за периода, въз основа на ефективната данъчна ставка към датата на изготвяне на баланса. Текущият данък от печалбата се представя в ОПР като разход за данъци от печалбата за периода, с който се намалява счетоводната печалба или се увеличава счетоводната загуба.

Отсрочен данък се начислява по балансовия метод за всички временни разлики, явяващи се между данъчната основа на активите и пасивите и балансовата им стойност във финансовите отчети.

Активи по отсрочени данъци са сумите на данъците от печалбата, възстановими в бъдещи периоди, по отношение на намаляемите временни разлики, данъчни загуби и данъчен кредит.

Пасиви по отсрочени данъци са сумите на дължимите данъци от печалбата, платими в бъдещи периоди, по отношение на облагаеми временни разлики.

Активи по отсрочени данъци се признават до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики, данъчната загуба или данъчния кредит. При признаването на отсрочените данъчни активи се взема предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на Предприятието да генерира достатъчно облагаема печалба.

Пасиви по отсрочени данъци се признават задължително по отношение на всички облагаеми временни разлики.

Активите и пасивите по отсрочени данъци се оценяват по данъчни ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите или пасивите ще се реализират на база данъчните закони, които са в сила.

Активите и пасивите по отсрочени данъци се представят в счетоводния баланс на нетна база, отделно от другите активи и пасиви.

Измененията на активите и пасивите по отсрочени данъци, освен в случаите когато са дебитирани или кредитирани директно в собствения капитал, се представят във финансовия отчет като разход за данъци от печалбата.

Промяната в сумата на активите и пасивите по отсрочени данъци, които са дебитирани или кредитирани директно в собствения капитал, се отчита в същата балансова статия.

2.19. Доходи на персонала

Съгласно българското законодателство Предприятието е задължено да плаща вноски във фондовете за социално и здравно осигуряване. Трудовите правоотношения между работниците и служителите и Предприятието, в качеството му на работодател, се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд „Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване, фонд ”Общо заболяване и майчинство”, фонд „Безработица”, Фонд „Трудова злополука и професионална болест” и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което е определено в Кодекса за социалното осигуряване.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи на персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в ОПР в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Дължимите от Предприятието вноски по социално и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет Предприятието прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващи се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Полагащите се суми за компенсиреми отпуски на персонала се отчитат като задължение и като разход, свързан с краткосрочните доходи на персонала.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда Предприятието в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в Предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи. Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната настояща стойност към датата на отчета, по която те се представят в счетоводния баланс, а респективно изменението в стойността им - в отчета за приходите и разходите.

Предприятието признава като разход (приход) в периода, в който възникнат, и представя в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал” следните суми:

- а) разходите по текущ и минал стаж;
- б) разходите за лихви;
- в) статистическите актюерски печалби и загуби;
- г) последствията от всякакви съкращения или уреждания.

Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита. Към датата на всеки годишен финансов отчет, Предприятието назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Настоящата стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиращи в България, където функционира и самото Предприятие.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на трудовото и осигурително законодателство в България, Предприятието като работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор определени видове обезщетения. Непредвидимостта на броя на лицата от персонала, които биха напуснали определя и характера на тези разходи като непредвидими.

При възникване на обстоятелство като прекратяване на трудовия договор, Предприятието прилага законовите норми, визиращи неговите задължения към персонала за изплащане на съответните обезщетения и суми, които се признават като разходи и задължения в периода на събитието. След изплащането на тези доходи за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

2.20. Лизингови договори

Лизинговият договор е споразумение, по силата на което наемодателят предоставя на наемателя срещу еднократно плащане или серия от плащания (наем) правото на ползване на определен актив за договорен срок.

Класификацията на лизинговите договори се осъществява в началото на лизинга на базата на критерии. При промяна на условията на лизинговия договор, които водят до промяна на критериите, се извършва нова класификация на лизинговите договори.

Разграничаването между финансов лизинг и експлоатационен лизинг при тяхното текущо отразяване и периодично представяне във финансовите отчети се извършва в съответствие с принципа "предимство на съдържанието пред формата".

2.20.1. Финансов лизинг

Предприятието в качеството на лизингополучател

Лизинг на имоти, машини, оборудване, транспортни средства и др., при който Предприятието реално носи всички рискове и изгоди, произтичащи от правото на собственост, се класифицира като финансов лизинг. Финансовият лизинг се признава като актив и пасив в счетоводния баланс на лизингополучателя с размер, който в началото на лизинговия договор е равен на справедливата стойност на наетия актив или, ако е по-нисък - по сегашната стойност на

минималните лизингови плащания. Разликата между тази стойност и общата сума на договорените наемни плащания се отчита като финансов разход за бъдещи периоди. Всяко лизингово плащане се разпределя между задължението и финансовите разходи, така че лизинговото задължение да намалява с постоянен темп. Лихвените разходи се включват в отчета за приходите и разходите като разходи от лихви на база ефективен лихвен процент. Придобитите по договори за финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива.

2.20.2. Експлоатационен (оперативен) лизинг

Предприятието в качеството на лизингополучател (наемател)

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като експлоатационен лизинг. Поради това активът не се включва в счетоводния баланс на наемателя.

Плащанията във връзка с експлоатационния лизинг (с изключение на разходите за услуги, например за застраховка, поддръжка, охрана, почистване и др.) се отчитат от наемателя като разходи в отчета за приходите и разходите по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, дори ако плащанията не се извършват на тази база.

Разходи, свързани с допълнителни плащания – например за извършване на ремонти и подобрения, за застраховки и поддръжка на наетия актив и други подобни, включително разходите, които ефективно са възстановени чрез споразумението за стимули, се отчитат само от наемателя в съответствие с Общите положения и стандартите, приложими към тези разходи. Тези разходи се отчитат отделно от разходите за наем (лизинг).

Разходите за подобрения на наети активи се отчитат като дълготрайни активи.

Извършените разходи, свързани с подготовката и сключването на лизинговия договор (комисиони, такси и др.), се отчитат отделно от наема (лизинга) като разходи за текущия период.

Наемателят признава общата сума от получените стимули като намаление на разходите за наем през целия срок на лизинга на линейна база.

Предприятието в качеството на лизингодател (наемодател)

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив, поради което отчита предоставените активи в своя счетоводен баланс и им начислява амортизация (когато те са амортизируеми).

Извършените първоначално преки разходи от наемодателя във връзка с договарянето и уреждането на експлоатационния лизинг се отчитат като разходи за текущия период.

Приходите от наем (лизинг) по договори за експлоатационния лизинг (с изключение на приходите от извършени услуги, като застраховки, поддръжка, ремонти, охрана, почистване, консумативни разходи и др.) се признават по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, включително когато постъпленията не се получават на тази база. Приходите от извършени услуги се признават в съответствие с изискванията на СС 18 – Приходи.

Наемодателят признава общата сума на плащанията за стимули като намаление на прихода от наем (лизинг) за целия срок на лизинговия договор на линейна база.

2.21. Правителствени дарения и правителствени помощи

За правителствено дарение се счита предоставянето на Предприятието от страна на правителството (всеки държавен орган, институция, служба или други подобни органи на местно, национално или международно равнище) на средства като компенсация за спазване от Предприятието в миналото или в бъдеще на определени условия, отнасящи се до текущата му дейност.

Правителственото дарение се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от Предприятието, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителственото дарение, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати разходите.

Правителственото дарение, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно в размера на признатата в разходите амортизация.

Когато се даряват неамортизируеми активи, дарението се отчита като приход на определена база, свързана с условията на дарението, като срокът за признаване на приходите не може да бъде по-дълъг от 20 години. Безусловните дарения свързани с неамортизируеми активи се признават веднага на приход.

Преотстъпеният корпоративен данък и намалението на корпоративния данък по смисъла на Закона за корпоративното подоходно облагане се отчита като резерв.

Правителствени дарения, получени под формата на прехвърляне на непарични активи, се оценяват по справедливата им стойност.

При отчитане на получени в Предприятието дарения от трети лица (неправителствени дарения) се прилагат правилата за отчитане на правителствени дарения.

2.22. Фонд „Инвестиции в горите“

Съгласно чл. 179 от Закона за горите, Предприятието формира Фонд „Инвестиции в горите“. Източник за формиране на фонда е част от продажната цена на дървесината и недървесните горски продукти, добивани от горските територии – държавна собственост, определена с постановление на Министерския съвет.

Средствата на Фонд „Инвестиции в горите“ се разходват за залесяване, закупуване на горски територии, проектиране и строителство на горски пътища и транспортна техническа инфраструктура, проектиране и изграждане на технико-укрепителни съоръжения, както и за изпълнение на проекти, съфинансирани от европейски програми. Средствата могат да се разходват и за проектиране и изграждане на съоръжения за съхранение на храни за дивеча, когато проектирането и изграждането се извършват самостоятелно от държавното предприятие или от неговите териториални поделения.

Отчисленията за Фонд „Инвестиции в горите“ се отчитат в Предприятието като финансиране и се признават като приход на база извършените разходи, в т.ч. на база начислените амортизации съгласно т.2.21.

2.23. Селско стопанство – биологични активи и селскостопанска продукция

Селскостопанска е дейността, чрез която се управляват биологичните активи и тяхната биологична трансформация в селскостопанска продукция.

Признаване и оценка

Биологичните активи и селскостопанската продукция се признават, когато са контролирани от Предприятието активи в резултат от минали събития, съществува достатъчна вероятност Предприятието да получи икономическа изгода и са достоверно измерими.

Биологичните активи първоначално и последващо се оценяват по справедлива стойност. При невъзможност за надеждно оценяване на справедливата стойност, биологичните активи се оценяват по цена на придобиване (себестойност), намалена с размера на начислената амортизация по реда на СС 16 - Дълготрайни материални активи. В случай, че са оценени по справедлива стойност, те не се амортизират.

Селскостопанската продукция, придобита от биологичните активи, първоначално се оценява по справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата. Последващата оценка и тази в края на периода е съгласно правилата на СС 2 – Отчитане на стоково-материалните запаси.

База за определяне на справедливата стойност на биологичните активи и селскостопанската продукция е съществуващата цена на активен пазар (цена на първа продажба или борсова цена). Ако предприятието има достъп до няколко активни пазара, то ще приложи цената на този пазар, който има намерение да използва. Ако не съществува активен пазар, при определянето на справедливата стойност Предприятието ползва най-скорошната цена на сделката или пазарната цена на сходни и подобни активи.

За определяне на справедливата стойност на селскостопанската продукция се отчита естеството на всеки конкретен вид произвеждана продукция, параметрите и цената, котирана по сделки на активен пазар към датата на първоначалното ѝ признаване.

При липса на информация за общодостъпните цени за даден вид произвеждана продукция при определянето на справедливата стойност Предприятието ползва като индикатор за размера на справедливата стойност поотделно или съвкупно факторите: най-скорошната цена на сделката, пазарната цена на сходни и подобни активи, и/или препоръчителния подход за отрасъла или сектора.

Когато справедливата стойност за даден вид произведена продукция е неопределима по този ред (когато пазарните цени и стойности не са приложими за даден вид селскостопански продукт), при определянето на справедливата му стойност Предприятието използва настоящата стойност на очакваните парични потоци от актива.

При установена невъзможност да се оцени надеждно справедливата стойност на биологичните активи при тяхното първоначално признаване (за които не съществуват пазарно определени цени и за които алтернативните изчисления за справедливата стойност са неприложими), се прилагат следните правила:

- биологичните активи се оценяват по цена на придобиване (себестойност) и се амортизират по реда на СС 16 - Дълготрайни материални активи;
- когато справедливата стойност на тези активи стане надеждно оценима, Предприятието следва да ги оценява по справедлива стойност, намалена с предварително начислени разходи при продажба.

Като приблизителни разходи по продажба се третират комисионите на брокери и дилъри, таксите за регулиращи агенции и стокови борси, данъци и такси и задължения по прехвърлянето. Не се обхващат транспортни и други разходи, свързани с транспортирането на активите до пазара.

Печалбите и загубите, възникнали при първоначално признаване на биологичните активи и селскостопанската продукция по справедлива стойност, намалена с разходите при продажбата, и при оценка в края на отчетния период на биологичните активи по справедлива стойност, намалена с разходите при продажбата, се признават за периода, в който са възникнали.

След първоначалното признаване и в края на отчетния период селскостопанската продукция се оценява съгласно разпоредбите на СС 2 - Отчитане на стоково-материалните запаси по по-ниската от доставната и нетната реализируема стойност. Разликата се отчита като текущи разходи за дейността.

При отчитането на правителствените дарения, свързани със селскостопанската дейност се прилага т.2.21.

Представяне във финансовия отчет

При извършване на селскостопанска дейност, Предприятието организира и осъществява счетоводството си, като осигурява диференцирано информация за растениевъдството и животновъдството.

Биологичните активи и селскостопанската продукция се класифицират и представят във финансовия отчет според своя вид и предназначение по раздели и групи, както следва:

- в раздела нетекущи активи, в групата на ДМА, когато удовлетворяват определението за дълготрайни материални активи, като: гори, трайни насаждения – плододаващи и неплододаващи, продуктивни, репродуктивни и работни животни;
- в раздела текущи активи, в групата на Материалните запаси, като: млади подрастващи животни, животни, отглеждани за разплод, животни за угояване, селскостопанска продукция от растениевъдството, селскостопанска продукция от животновъдството.
- неплододаващите трайни насаждения до прехвърлянето им в групата на плододаващите се отчитат като разходи за придобиване на ДМА, намалени със селскостопанската продукция, добита до този момент.

При извършване на селскостопанска дейност в приложението към годишния финансов отчет задължително се прилагат изготвените отчет за движението на животните и отчет за движението на животните по видове и възрастови групи (Приложения № 1 и 2 от СС 41 - Селско стопанство).

2.24. Финансови инструменти

2.24.1. Финансови активи

Финансовите активи се класифицират като "финансови активи, държани за търгуване", "финансови активи, държани до настъпване на падеж", "заеми (кредити) и вземания, възникнали първоначално в предприятието" и "финансови активи, обявени за продажба". Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване.

Предприятието признава финансов актив в своя счетоводен баланс единствено, когато стане страна в договорните условия на инструмента. Обичайно Предприятието признава

финансовите активи на “датата на търгуване”- датата, на която то се е обвързало (поело е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи.

Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната цена на придобиване, която включва справедливата стойност на даденото за тях вложение плюс преките разходи по транзакцията. В първоначалната оценка не се включват премии и отбиви, финансираня и разпределения на административни и други общи разходи.

Финансовите активи се отписват от счетоводния баланс на Предприятието, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и Предприятието е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността на актива. Ако Предприятието продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в счетоводния баланс, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котира на активен пазар. Кредитите се оценяват в счетоводния баланс по себестойност. Вземанията се представят и отчитат по стойността на тяхното възникване, намалена с размера на обезценката на несъбираемите суми. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на Предприятието, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти. Лихвеният доход по кредитите се представя като финансов приход в ОПР.

В края на отчетния период Предприятието оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на вземанията.

Финансови активи, държани за търгуване

Като финансови активи, държани за търгуване се отчитат тези, които са придобити с цел получаване на печалба, произтичаща от краткосрочни колебания в цените или в дилърски марж.

Първоначално финансовите активи, държани за търгуване се признават по цена на придобиване, представляваща справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиването на инвестицията.

Притежаваните от Предприятието финансови активи, държани за търгуване, се отчитат последващо по справедлива стойност, която не се коригира с очакваните разходи по продажба или други вид освобождавания.

Разликите от промените в оценките на финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност и класифицирани като държани за търгуване се отчитат като текущи финансови приходи или разходи.

Финансови активи, обявени за продажба

Финансовите активи, обявени за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел и се включват към нетекущите активи, освен ако е налице намерение за продажба в рамките на следващите 12 месеца и има активно търсене на купувач.

Съгласно чл. 166, ал. 6 от Закона за горите СИДП ДП не може да участва в търговски дружества, както и да създават такива.

2.24.2. Финансови пасиви и инструменти на собствения капитал

Предприятието класифицира дългови инструменти и инструменти на собствения капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договора със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви се класифицират като "финансови пасиви, държани за търгуване", "финансови пасиви, държани до настъпване на падеж" и "финансови пасиви, възникнали

първоначално в предприятието". Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите пасиви към датата на тяхното поемане.

Финансовите пасиви на Предприятието включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Предприятието признава финансовия пасив в своя счетоводен баланс единствено, когато стане страна в договорните условия на инструмента.

Всички финансови пасиви първоначално се оценяват по тяхната цена на придобиване, която включва справедливата стойност на полученото за тях вложение плюс преките разходи по транзакцията. В първоначалната оценка не се включват премии и отбивки, финансираните и разпределения на административни и други общи разходи.

След първоначално признаване финансовите пасиви, държани до настъпване на падеж и дългосрочните финансови пасиви се оценяват по амортизируема стойност с помощта на метода на ефективната лихва, а финансовите пасиви, държани за търгуване – по справедлива стойност. Задълженията към доставчици и други контрагенти и краткосрочните заеми (кредити) се оценяват по себестойност.

Предприятието отписва изцяло или частично финансовите си пасиви единствено когато договорените задължения по тях бъдат погасени.

2.25. Значими счетоводни приблизителни оценки и преценки

Полезен живот на дълготрайните активи

Ръководството на Предприятието определя очаквания полезен живот и амортизационните норми, прилагани при начисляване на разходите за амортизации, свързани с притежаваните дълготрайни активи. Тази приблизителна оценка се базира на проекция на жизнения цикъл на активите. Тя може да се промени в значителна степен в резултат на промени на пазарната среда и други фактори.

Обезценка на дълготрайни активи

Дълготрайните активи се преразглеждат за наличие на обезценка, когато са налице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничени единици, генериращи парични потоци. При наличие на индикации за обезценка Предприятието обикновено използва експертната на външни лицензирани оценители за определяне на справедливите стойности.

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в ОПР като загуба от обезценка на текущи активи.

След 360 дни закъснение вече се счита, че може да има индикатори за обезценка. При обезценка на вземанията се прилага индивидуален подход. При преценката на събираемостта на вземанията, ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства, банкова гаранция и др.) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). При наличие на индикации за обезценка Предприятието взема под внимание и становищата на своите адвокати относно състоянието и хода на съдебните дела с оглед преценка за събираемостта. Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, независимо от просрочието, се обезценяват на 100 %.

Обезценки на активи се извършват съгласно изискванията на СС 32 - Финансови инструменти и СС 36 - Обезценка на активи, регламентиращи отчитането на обезценка на различните видове активи.

Съгласно СС 36, когато възстановимата стойност на актива спадне под балансовата (преносната) стойност на актива, Предприятието отразява намаление на балансовата стойност до размера на възстановимата му стойност. Намалението се третира като загуба от обезценка. Загубата от обезценка на актив се признава веднага като текущ разход за дейността. Ако след извършена обезценка на актив неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност, се отразява възстановяване на загубата от обезценка - като текущ приход от дейността - до размера на предходната обезценка, която е била отразена като текущ разход за дейността.

Обезценка на материални запаси

В края на всеки отчетен период Предприятието извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, Предприятието обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

Провизии

Провизия се признава в баланса и като текущ разход, когато Предприятието има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие и има вероятност за покриването ѝ да бъде необходим определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи. Провизията е реално съществуващо задължение на Предприятието към датата на финансовия отчет, за което сумата или времето на погасяване са несигурни, неопределими с точност.

За признаването ѝ се прилага най-добрата и надеждна приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към датата на баланса, при отчитането на която се вземат под внимание рискови и несигурни събития и обстоятелства, които ги съпътстват.

Към всяка дата на баланса сумите на признатите провизии се преразглеждат и при необходимост се актуализират чрез доначисляване на провизии или чрез намаляване на вече отчетените провизии, с цел тяхната най-добра приблизителна оценка. В случаите, в които се установи, че за погасяването на задължението вече не е вероятно да настъпи изтичане на ресурси, съдържащи икономически ползи, провизията се реинтегрира.

В края на всяка финансова година Предприятието извършва преглед и анализ на състоянието на съдебните дела, като ръководството съвместно с обслужващите адвокати прави разумни оценки и преценки за вероятността и рисковете за негативен изход от делата и необходимостта от признаване на провизии.

Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране се използват изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор.

Ефектът от промяната на приблизителната счетоводна стойност се включва в същата статия на отчета за приходите и разходите, която е била използвана за приблизителната стойност преди това и се отразява в периода на промяната и бъдещите периоди, ако промяна засяга и тях.

2.26. Фундаментални грешки и промени в счетоводната политика

Предприятието приема, че грешки над 1,5 % от приходите са съществени за вярното представяне на имущественото и финансовото състояние.

За тяхното представяне се прилага препоръчителния подход, регламентиран в СС 8 - Нетни печалби или загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика.

Коригирането на грешки се извършва чрез преизчисляване с обратна сила. Фундаментална грешка, която е свързана с предходни периоди, се отчита през текущия период чрез увеличаване или намаляване на салдото на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години. Сравнителната информация от предходния отчетен период се преизчислява.

Промени в счетоводната политика се извършват само когато това се изисква по закон, от счетоводни стандарти, или ако промяната ще доведе до по-подходящо представяне на събитията или сделките във финансовите отчети на Предприятието. Не е промяна на счетоводната политика:

- а) приемането на счетоводна политика за събития и сделки, които се различават по същество от случилите се преди това събития или сделки, и
- б) приемането на нова счетоводна политика за събития и сделки, които не са се случвали преди това или са били незначителни.

Промяната в счетоводната политика се прилага с обратна сила. Всяка корекция вследствие на промяната се отразява като корекция на салдото на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години. Сравнителната информация от предходния отчетен период се преизчислява. Разликата от преизчисляване на разходите за данъци в ОПР за предходния период се посочва като корекция на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години.

2.27 Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет

Събитията, настъпили между датата на годишния финансов отчет (31 декември) и датата, на която този отчет е одобрен от управляващия орган на Предприятието за публикуване, биват коригиращи и некоригиращи.

Коригиращи са тези събития, които доказват условия, съществуващи на датата на годишния финансов отчет. При наличие на коригиращи събития Предприятието коригира признатите суми или признава суми, които не са били признати.

Некоригиращи са тези събития, които са показателни за условия, настъпили след датата на годишния финансов отчет. Некоригиращите събития само се оповестяват, без да се коригират вече признати суми и без да се признават допълнително суми.

Когато се получи информация след датата на годишния финансов отчет относно условия, които са съществували към датата на отчета, Предприятието актуализира с новата информация оповестяванията, които се отнасят до тези условия.

Предложените или декларираните след датата на годишния финансов отчет дивиденди не се признават като задължение на датата на финансовия отчет.

2.28. Дивиденди

Дивидентите се признават като намаление на нетните активи на Предприятието и като задължение към неговия собственик (Принципал) в периода, в който възникне правото му да ги получи.

2.29. Свързани лица

Лицата са свързани, когато едното е в състояние да контролира другото или да упражнява върху него значително влияние при вземането на решения от финансово-стопански характер. Те могат да бъдат юридически и физически лица, в т. ч. управленски персонал.

Сделките между свързани лица, в т.ч. прехвърляне на активи и/или на пасиви между тях, се осъществяват при условията на сделки между несвързани лица.

При разглеждането на взаимоотношенията между свързани лица се дава предимство на същността на взаимоотношението, а не на неговата юридическа форма.

2.30. Отчет за паричните потоци

Предприятието отчита и представя паричните си потоци по прекия метод, съгласно който потоците от различните видове сделки се отразяват в отделните дейности по основни класове брутни парични постъпления и брутни парични плащания за отчетния период.

Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Основна дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

Инвестиционните и финансовите сделки, които не изискват използването на парични средства, се изключват от отчета за паричните потоци.

Паричните потоци се отчитат на нетна база само когато отразяват по-скоро дейността на клиента, отколкото дейността на Предприятието, като например наеми, събирани от името и плащани на собствениците на имотите, както и в случаите когато паричните потоци са в резултат на пера, при които обращаемостта е бърза, тъй като падежите са кратки, като закупуване и продажба на парични еквиваленти, получени краткосрочни кредити, включително овърдрафти и др. подобни.

При изготвянето на Отчета за паричните потоци (ОПП), Предприятието съблюдава следните правила:

а) посочените суми в началото и в края на периода трябва да отговарят на сумите, посочени в равностойностните статии в счетоводния баланс;

- б) статиите в съответните раздели се подреждат по степен на значимост;
- в) Предприятието може да добавя нови статии или да променя наименованието на посочените, когато с това се постига по-пълно или по-прецизно представяне на ОПП;
- г) в ОПП не се посочват статии, за които липсва счетоводна информация. Този принцип важи и за всички останали елементи на годишния финансов отчет.

2.31. Отчет за собствения капитал

Приета е счетоводна политика отчета да се изготвя чрез включване на:

- Нетна печалба и загуба за периода;
- Салдото на неразпределената печалба, както и движенията за периода;
- Всички статии на приходи или разходи, печалба или загуба, които в резултат на действащите НСС се признават директно в собствения капитал;
- Кумулативен ефект от промените в счетоводна политика и фундаментални грешки в съответствие с СС 8 - Нетни печалби или загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика;
- Прехвърляне и разпределение на капитал между собствениците;
- Настъпилите промени в резултат на всички изменения по всички елементи на собствения капитал.

2.32. Действащо предприятие

Ръководството на Предприятието прави оценка към края на отчетния период по отношение наличието на съществена несигурност, свързана със събития или условия, която може да хвърли значителни съмнения относно способността на Предприятието да продължи като действащо предприятие в обозримото бъдеще (12 месеца след датата на отчета).

3. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

3.1. ПРИХОДИ

<i>Категория приходи</i>	<i>2022 г. Стойност (хил.лв.)</i>	<i>2021 г. Стойност (хил.лв.)</i>
Приходи от продажби на продукция	56 118	40 864
Приходи от продажби на готова продукция - дърводобив	39 158	29 250
Приходи от продажби на дървесина на корен	16 243	10 578
Приходи от странична дейност	97	174
Приходи от разсадници	45	95
Приходи от селско стопанство	575	767
Приходи от продажби на стоки	4	-
Семенищни фиданки	4	-
Приходи от предоставяне на услуги	1 391	1 305
Приходи от организиран ловен туризъм	578	483
Приходи от вноски за стопанисване на дивеча	363	300
Приходи от странична дейност	30	-
Транспортни услуги, подвоз дървесина	50	61
Селскостопански услуги	135	12
Административни услуги	-	3
Тръжна документация	-	1
Остатък по договор ОЛТ	-	188
Наеми	226	247
Нощувки	6	6
Ползване на зала	1	-
Други услуги	2	4
Други приходи от продажби	469	378
Приходи от продажби на дълготрайни активи	10	26

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

Приходи от продажби на материали	121	40
Приходи от обезценки, компенсиреми отпуски и други данъчни временни разлики – реинтегрирана част	3	-
Приходи от съдебни и присъдени дела в полза на предприятието	-	1
Отписани задължения	30	50
Заведени нетекущи активи, съгласно документи за собственост	61	100
Приходи от застрахователни и други обезщетения	17	10
Глоби, санкции и неустойки по договори	115	57
Приходи от конфискувани материални запаси	4	15
Приходи от дървесина на корен при сервитутни права	2	59
Възстановени разходи за МДТ	3	2
Суми по договори за ОЛТ	67	-
Излишъци на активи	1	-
Доплащане за качествено изпълнение	20	-
Други приходи	15	18
Приходи от финансираня	4 431	3 561
Приходи от финансиране на текущата дейност	1 145	540
Приходи от финансиране на дълготрайни активи	1 263	992
Приходи от финансиране по правителствени програми и проекти на ЕС, в т.ч. за дълготрайни активи	696	1 019
Приходи от финансиране за компенсационно залесяване	336	200
Приходи от фонд “Земеделие” по единните плащания за декар площ	991	810
Суми с корективен характер	945	2
Увеличение на запасите от продукцията и незавършено производство	914	-
Разходи за придобиване на активи по стопански начин	31	2
Общо приходи от оперативна дейност	63 358	46 110
Финансови приходи	1	-
ОБЩО ПРИХОДИ	63 359	46 110

3.2. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

<i>Показатели</i>	<i>2022 г. Стойност (хил.лв.)</i>	<i>2021 г. Стойност (хил.лв.)</i>
Приходи от лихви	1	-
Лихви по разплащателни и депозитни сметки	1	-
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	1	-

3.3. РАЗХОДИ

<i>Вид разход</i>	<i>2022 г. Стойност (хил.лв.)</i>	<i>2021 г. Стойност (хил.лв.)</i>
Разходи за суровини и материали	5 430	3 551
Основни материали	355	244
Енергийни продукти, в т.ч. ел. енергия, ГСМ и др.	2 313	1 614
Вода	32	28
Резервни части и окомплектовка	562	507
Фуражи и семена	211	161
Торове и препарати	282	179

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

Канцеларски материали	88	68
Работно и униформено облекло	1 279	518
Хранителни продукти ОЛТ	21	15
Рекламни материали	37	25
Текущи активи под стойностния праг	132	80
Други материали	118	112
Разходи за външни услуги	16 001	13 048
Сеч и извоз	10 212	8 061
Рамкиране, товарене, подвоз и претоварване	1 592	2 204
Транспортни услуги и товаро-разтоварни дейности	1 002	219
Външни услуги в ЛКД и разсадниково производство	1 095	654
Външни услуги в ОЛТ и ЛСМ	33	24
Текущ ремонт на сгради, машини, съоръжения и транспортни средства	240	217
Агротехнически услуги	118	143
Разходи за банкови такси, комисионни и други	173	174
Наеми	61	89
Граждански договори и хонорари	266	190
Правно обслужване и други юридически услуги	180	159
Независим финансов одит	48	46
Други одиторски услуги	25	9
Съобщения и комуникации, куриерски услуги	188	181
Застраховки	162	167
Поддръжка на офис оборудване и софтуер	141	143
Реклама	42	13
Абонаментни печатни издания	9	14
Курсове, семинари, обучения	72	18
Охрана	33	33
Други разходи за външни услуги	309	290
Разходи за амортизация и обезценка	3 040	2 943
Дълготрайни материални активи	2 348	2 343
в т.ч. Обезценка	-	-
Биологични активи	1	1
в т.ч. Обезценка	-	-
Дълготрайни нематериални активи	504	468
в т.ч. Обезценка	-	-
Инвестиционни имоти	28	28
в т.ч. Обезценка	-	-
Обезценка на текущи (краткотрайни) активи, в т.ч.:	159	103
- материални запаси	63	2
- вземания	96	101
Разходи за персонала	33 365	21 843
Членове на органите на управление –	271	249
Управителен съвет, вкл. Директор ДП		
в т.ч. Начислени разходи за неизползвани отпуски	12	2
Директори ТП	1 672	1 189
в т.ч. Начислени разходи за неизползвани отпуски	38	17
Административен персонал	13 367	9 051
в т.ч. Начислени разходи за неизползвани отпуски	255	128
Производствен персонал	17 787	11 088
в т.ч. Начислени разходи за неизползвани отпуски	266	122
Провизии за пенсии	268	266
Други разходи	4 775	3 395
Отчисления за фонд "Инвестиции в горите"	1 326	1 157
Социални разходи	2 623	1 608

Разходи за данъци и такси	422	390
Разходи за командировки	99	10
Разходи за брак	27	20
Разходи за глоби и неустойки	30	95
Разходи за дарения	54	20
Отписани вземания	10	2
Разходи за обезщетения, в т.ч. по съдебни дела	44	17
Разходи за изложения и панаири	23	33
Стипендии	5	4
Други разходи за дейността	112	39
Балансова стойност на продадените активи	65	53
- дълготрайни активи	6	14
- материални запаси	59	39
Суми с корективен характер	-	476
Намаление на запасите от продукцията и незавършено производство	-	476
Общо разходи за оперативна дейност	62 676	45 309
Финансови разходи	-	10
ОБЩО РАЗХОДИ	62 676	45 319

3.4. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

Показатели	2022 г. Стойност (хил.лв.)	2021 г. Стойност (хил.лв.)
Разходи за лихви	-	10
Лихви по финансов лизинг	-	9
Други лихви	-	1
ОБЩО ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	-	10

3.5. НАМАЛЕНИЕ / УВЕЛИЧЕНИЕ НА ЗАПАСИТЕ ОТ ПРОДУКЦИЯ И НЕЗАВЪРШЕНО ПРОИЗВОДСТВО

(хил.лв.)

Видове продукция/ дейности	2022 г.				2021 г.			
	салдо 01.01. 2022 г.	салдо 31.12. 2022 г.	Преизчисле- но салдо към 31.12.2022 г. след елими- ниране на ефекта от вътр.операции	Промяна- увели- чение/ намале- ние на запаса	салдо 01.01. 2021 г.	салдо 31.12. 2021 г.	Преизчисле- но салдо към 31.12.2021 г. след елими- ниране на ефекта от вътр.операции	Промяна- увели- чение/ намале- ние на запаса
Готова продукция	1 005	1 704	1 808	803	1 501	1 005	1 102	(399)
Дърводобив	572	985	996	424	1 140	572	578	(562)
Дървообработване	4	6	6	2	3	4	4	1
Странична дейност	21	35	36	15	6	21	22	16
Разсадници	1	1	37	36	1	1	33	32
Продукция вътрешно потребление	30	31	(44)	(74)	22	30	(39)	(61)

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

Селско стопанство, в т.ч. приплоди и прираст на животни	377	646	777	400	329	377	504	175
Незавършено производство	156	283	267	111	231	156	154	(77)
Дървообработване	1	-	-	(1)	-	1	1	1
Общински гори	-	-	-	-	4	-	-	(4)
Разсадник	-	-	(1)	(1)	-	-	-	-
Странична дейност	-	1	11	11	-	-	2	2
Селско стопанство	155	278	258	103	203	155	153	(50)
Разходи по програми, в т.ч. LIFE 18 и LIFE 19	-	4	(79)	(79)	24	-	(22)	(46)
Вътрешни услуги в рамките на СИДП	-	-	78	78	-	-	20	20
ОБЩО	1 161	1 987	2 075	914	1 732	1 161	1 256	(476)

3.6. РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ

Данъци върху печалбата от обичайната дейност на Предприятието

Параметри	2022 г. Стойност (хил.лв.)	2021 г. Стойност (хил.лв.)
Данъчна печалба/(загуба)	2 209	-
Ставка на корпоративния данък	10 %	10 %
Текущ данък върху печалбата	221	-
Отсрочени данъци	(142)	(10)
Общо данъци върху печалбата	79	(10)

Данъчни временни разлики и отсрочени данъци

2022 година

Временна разлика	Движение на отсрочените данъци 2022 г.							
	31.12.2021 г.		увеличение		намаление		31.12.2022 г.	
	Данъчна основа	Данъчна временна разлика	Данъчна основа	Данъчна временна разлика	Данъчна основа	Данъчна временна разлика	Данъчна основа	Данъчна временна разлика
Намаляеми временни разлики, неизползвани данъчни загуби/кредити и признати активи по отсрочени данъци върху тях								
Обезценка ДМА	598	60	-	-	-	-	598	60
Обезценка на МЗ	-	-	9	1	-	-	9	1
Обезценка вземания	137	14	95	10	3	1	229	23
Компенсирани отпуски	271	27	572	57	257	25	586	59
Провизии за пенсионирани	223	23	268	27	203	21	288	29

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

Неизплатени доходи на физически лица	1 954	195	3 054	305	1 954	195	3 054	305
Превишение на разходи над приходи - за селскостоп. продукция	5	1	57	6	4	1	58	6
Задължения с изтекъл давностен срок	4	-	-	-	-	-	4	-
Данъчна загуба	135	13	-	-	135	13	-	-
Общо активи	3 327	333	4 055	406	2 556	256	4 826	483
Обагаеми временни разлики и признати пасиви по отсрочени данъци върху тях								
Амортизации	11 740	1 174	-	-	122	12	11 618	1 162
Превишение на приходи над разходи за селскостопанска продукция	140	14	701	70	503	50	338	34
Общо пасиви	11 880	1 188	701	70	625	62	11 956	1 196
Отсрочени данъци (нето)	(8 553)	(855)	3 354	336	1 931	194	(7 130)	(713)

2021 година

Временна разлика	Движение на отсрочените данъци 2021 г.								
	31.12.2020 г		увеличение			намаление		31.12.2021 г.	
	Данъчна основа	Данъчна временна разлика	Данъчна основа	Данъчна временна разлика	Данъчна основа	Данъчна временна разлика	Данъчна основа	Данъчна временна разлика	
Намаляеми временни разлики, неизползвани данъчни загуби/кредити и признати активи по отсрочени данъци върху тях									
Обезценка ДМА	598	60	-	-	-	-	598	60	
Обезценка вземания	76	8	101	10	40	4	137	14	
Компенсируми отпуски	63	6	268	27	60	6	271	27	
Провизии за пенсиониране	210	21	266	27	253	25	223	23	
Неизплатени доходи на физически лица	723	72	1 954	195	723	72	1 954	195	
Превишение на разходи над приходи - за селскостоп. продукция	37	4	6	1	38	4	5	1	
Задължения с изтекъл давностен срок	-	-	4	-	-	-	4	-	
Данъчна загуба	2 582	258	-	-	2 447	245	135	13	
Общо активи	4 289	429	2 599	260	3 561	356	3 327	333	
Обагаеми временни разлики и признати пасиви по отсрочени данъци върху тях									
Амортизации	12 875	1 287	-	-	1 135	113	11 740	1 174	
Превишение на приходи над разходи за селскостопанска продукция	63	7	541	54	464	47	140	14	
Общо пасиви	12 938	1 294	541	54	1 599	160	11 880	1 188	
Отсрочени данъци (нето)	(8 649)	(865)	2 058	206	1 962	196	(8 553)	(855)	

През 2022 г.:

- няма намаляеми временни разлики, неизползвани данъчни загуби или кредити, за които не е признат актив по отсрочен данък.;
- няма текущи и отсрочени данъци, дебитирани /кредитирани директно в собствения капитал;
- не е правена корекция в отсрочените данъци в резултат на промяна в данъчното законодателство;
- няма преизчисления на текущи данъци от печалбата за предходни периоди, признати през текущия период.

3.7. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ (ДМА)

Изменения на ДМА през отчетния период

(хил.лв.)

Отчетна стойност	Подобрения в/у земи		Сгради	Машины, оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар и комп. техника	Горски пътища	Съоръжения	Трайни насаждения и гори	Работни и производствени активи	Други ДМА	Предоставени аванси и ДМА в процес на изграждане	Общо
	Земи	земите											
Салдо 01.01.2022 г.	1 475	218	22 773	6 169	7 977	1 180	19 401	1 749	224	24	726	816	62 732
Постъпили	160	-	466	167	148	103	537	68	39	3	68	1 841	3 600
Излезли	-	-	-	78	280	21	-	-	-	6	8	828	1 221
Салдо 31.12.2022 г.	1 635	218	23 239	6 258	7 845	1 262	19 938	1 817	263	21	786	1 829	65 111
<i>Амортизация-линеен метод</i>													
Салдо 01.01.2022 г.	-	216	5 517	3 880	6 604	1 032	5 266	635	87	-	506	-	23 743
Начислена	-	1	580	333	435	74	778	71	2	-	75	-	2 349
Отписана	-	-	-	76	273	21	-	-	-	-	8	-	378
Салдо 31.12.2022 г.	-	217	6 097	4 137	6 766	1 085	6 044	706	89	-	573	-	25 714
Балансова стойност към 31.12.2022 г.	1 635	1	17 142	2 121	1 079	177	13 894	1 111	174	21	213	1 829	39 397

Полезен живот в години за основните групи ДМА

Групи активи	Средна норма на полезен живот (год.)	
	2022 г.	2021 г.
Сгради	10 - 100	10 - 100
Съоръжения	6.67 - 25	6.67 - 25
Машины и оборудване	3.33 - 10	3.33 - 10
Горски пътища	25	25
Транспортни средства, в т.ч. автомобили	6.67	6.67
Стопански инвентар	6.67	6.67
Компютри и периферни устройства	2	2
Трайни насаждения	12	12
Други дълготрайни активи	6.67	6.67
ДМА с ограничен срок на ползване	срока на ползване	срока на ползване

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

Сума на поетите ангажименти за придобиване на ДМА, включително размера на авансовите плащания

<i>Сума на поетите ангажименти за придобиване на ДМА</i>	<i>31.12.2022 г. (хил.лв.)</i>		<i>31.12.2021 г. (хил.лв.)</i>	
	<i>Обща стойност</i>	<i>Авансови плащания</i>	<i>Обща стойност</i>	<i>Авансови плащания</i>
Горски пътища, вкл. подобрения	1 557	1 533	552	-
Проект по мярка № 226	28	-	28	-
Сгради, вкл. подобрения	209	-	200	-
Машини, съоръжения, оборудване, вкл. подобрения	7	7	23	-
Други	28	-	13	-
Общо	1 829	1 540	816	-

Ползвани в дейността ДМА – чужда собственост

В дейността на “СИДП” ДП гр. Шумен са използвани ДМА при условията на договори за експлоатационен и финансов лизинг. (Приложение т.3.17.2)

Отчетна стойност на напълно амортизираните ДМА

	<i>Отчетна стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>31.12.2022 г.</i>	<i>31.12.2021 г.</i>
Сгради	267	267
Машини, оборудване и апаратура	2 855	2 893
Транспортни средства	4 824	4 873
Стопански инвентар и компютри	907	782
Горски пътища	385	371
Съоръжения	99	99
Трайни насаждения	77	76
Подобрения в/у земите	209	209
Други	320	173
Общо	9 943	9 743

През 2022 г.:

- няма промяна на прилагания линеен метод на амортизация;
- не са извършвани промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите;
- няма ДМА с ограничения върху правото на собственост;
- няма временно изведени от употреба ДМА.

3.8. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ (НМА)

Изменения на НМА през отчетния период

(хил.лв.)

<i>Отчетна стойност</i>	<i>Горско- стопански планове</i>	<i>Програмни продукти</i>	<i>Сертифи- циране</i>	<i>Други нематер. активи</i>	<i>Предоставени аванси и НМА в процес на изграждане</i>	<i>Общо</i>
Салдо на 31 декември 2021 г.	4 527	57	27	66	1 508	6 185
Постъпили	1 225	-	-	-	1 023	2 248
Излезли	404	3	-	-	1 225	1 632
Салдо на 31 декември 2022 г.	5 348	54	27	66	1 306	6 801
<i>Амортизация-линеен метод</i>						
Салдо на 31 декември 2021 г.	2 455	54	8	27	-	2 544
Начислена	491	1	6	6	-	504

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

Отписана	404	3	-	-	-	407
Салдо на 31 декември 2022 г.	2 542	52	14	33	-	2 641
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	2 806	2	13	33	1 306	4 160

Полезен живот в години за основните групи нематериални активи

<i>Групи активи</i>	<i>Средна норма на полезен живот (год.)</i>	
	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>
Горскостопански планове	8- 10	8- 10
Софтуер, програмни продукти	2 - 8	2 - 8
Други нематериални активи	5-10	5-10
Сертифициране	срока на ползване	срока на ползване

Стойност на поетите ангажименти за придобиване на нематериални активи, включително размера на авансовите плащания

<i>Сума на поетите ангажименти за придобиване на нематериални активи</i>	<i>31.12.2022 г. (хил.лв.)</i>		<i>31.12.2021 г. (хил.лв.)</i>	
	<i>Обща стойност</i>	<i>Авансови плащания</i>	<i>Обща стойност</i>	<i>Авансови плащания</i>
Горскостопански планове	1 306	-	1 508	-
Общо	1 306	-	1 508	-

Отчетна стойност на напълно амортизираните нематериални активи

	<i>Отчетна стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>31.12.2022 г.</i>	<i>31.12.2021 г.</i>
Горскостопански планове	-	139
Софтуер, програмни продукти	49	52
Други нематер. активи	15	15
Общо	64	206

През 2022 г.:

- няма промяна на прилагания линеен метод на амортизация;
- не са извършвани промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите;
- няма нематериални активи с ограничения върху правото на собственост;
- няма ползвани в дейността нематериални активи – чужда собственост;
- няма временно изведени от употреба нематериални активи;
- предприятието не извършва изследователска и развойна дейност.

3.9. ДЪЛГОСРОЧНИ ФИНАНСОВИ АКТИВИ

<i>Дългосрочни инвестиции</i>	<i>Балансова стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>31.12.2022 г.</i>	<i>31.12.2021 г.</i>
Инвестиционни имоти	1 088	1 094
Общо	1 088	1 094

Като инвестиционни имоти са класифицирани сгради и прилежащи към тях земи, отдадени дългосрочно под наем при условията на експлоатационен лизинг. (Приложение т.3.17.1.)

Предприятието прилага модела на цената на придобиване поради съществени несигурности при определяне на справедливата стойност на инвестиционните имоти.

Полезен живот и използвани амортизационни норми на инвестиционните имоти

Групи активи	Средна норма на полезен живот (год.)		Амортизационни норми (%)	
	2022 г.	2021 г.	2022 г.	2021 г.
Сгради	15-66	15-66	1,52-6,67	1,52-6,67

Изменения на инвестиционните имоти през отчетния период

(хил.лв.)

	Сгради	Общо
Отчетна стойност		
Салдо към 31.12.2021 г.	1 373	1 373
Прираст, в т.ч.:	22	22
- от последващи капитализирани разходи	22	22
Освобождавания	-	-
Салдо към 31.12.2022 г.	1 395	1 395
Амортизация (линеен метод) и обезценка		
Салдо към 31.12.2021 г.	279	279
Начислена	28	28
Отписана	-	-
Салдо към 31.12.2022 г.	307	307
Балансова стойност		
Балансова стойност към 31.12.2022 г.	1 088	1 088

През 2022 г.:

- няма промяна на прилагания линеен метод на амортизация;
- не са извършвани промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите;
- няма инвестиционни имоти с ограничения върху правото на собственост;
- няма временно изведени от употреба инвестиционни имоти;
- няма напълно амортизирани инвестиционни имоти;
- няма договорни задължения за покупка, изграждане или разработване на инвестиционни имоти или за ремонт, поддържане или подобрения на същите имоти.

3.10. СТОКОВО – МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Отчетна стойност на стокowo-материалните запаси, представени по нетна реализируема стойност

Вид	Отчетна стойност (хил.лв.)	
	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Суровини и материали	1 820	1 817
Основни материали	276	135
Резервни части	31	23
Горива и смазочни материали	43	35
Спомагателни материали	205	213
Фуражи	24	2
Хранителни продукти	6	10
Униформено теренно и представително облекло	1 179	1 382
Фазани	19	-

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

Други материали	37	17
Незавършено производство	283	156
Селско стопанство	278	155
Разходи по програми	4	-
Странична дейност	1	-
Дървообработване	-	1
Производство	1 747	1 040
Дърводобив	985	572
Странична дейност	35	21
Дървообработване	6	4
Разсадници	1	1
Селско стопанство	646	377
Производство вътрешно потребление	31	30
Млади животни	-	2
Животни за угояване	10	6
Продуктивни животни	8	10
Дивеч за разселване	25	17
Стоки	8	5
Предоставени аванси за придобиване на СМЗ	7	-
ОБЩО	3 865	3 018

Размер на намалението на отчетната стойност на стоково-материалните запаси до нетната реализируема стойност, отчетено като текущ разход

<i>Стоково-материален запас</i>	<i>Намаление, признато като разход (хил.лв.)</i>	
	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>
Селско стопанство	54	-
Фуражи	9	-
Животни за угояване	-	1
Стоки	-	1
Обща сума на отчетеното намаление до нетна реализируема стойност	63	2

Обстоятелствата, които са довели до намаление на отчетната стойност на стоково-материалните запаси до нетната реализируема са извършена обезценка съгласно счетоводната политика. (Приложение т.2.12; т.2.23)

През 2022 г.:

- няма възстановено намаление на отчетната стойност, признато като текущ приход;
- няма съществена разлика между балансовата и пазарната стойност на стоково-материалните запаси към датата на финансовия отчет.
- няма стоково-материални запаси, дадени в залог за обезпечаване на пасиви на Предприятието.

3.11. КРЕДИТИ И ВЗЕМАНИЯ

<i>Вземания</i>	<i>31.12.2022 г.</i>			<i>31.12.2021 г.</i>		
	<i>Сума на вземането (хил.лв.)</i>	<i>Степен на ликвидност</i>		<i>Сума на вземането (хил.лв.)</i>	<i>Степен на ликвидност</i>	
		<i>До 12 месеца</i>	<i>Над 12 месеца</i>		<i>До 12 месеца</i>	<i>Над 12 месеца</i>
I. Вземания от клиенти и доставчици (отчетна стойност, +)	1 219	1 219	-	977	977	-

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

1. Вземания от свързани лица	-	-	-	-	-	-
2. Вземания от трети лица, в т.ч.:	1 219	1 219	-	977	977	-
- вземания от клиенти	1 204	1 204	-	941	941	-
- вземания от доставчици	12	12	-	34	34	-
- вземания от други дебитори	2	2	-	2	2	-
- вземания от други кредитори	1	1	-	-	-	-
II. Обезценка на вземания от клиенти и доставчици (-)	(2)	(2)	-	-	-	-
1. Вземания от свързани лица	-	-	-	-	-	-
2. Вземания от трети лица, в т.ч.:	(2)	(2)	-	-	-	-
- обезценка на вземания от клиенти	(2)	(2)	-	-	-	-
III. Вземания от доставчици по предоставени аванси, (отчетна стойност, +)	78	78	-	25	25	-
1. Вземания от свързани лица	-	-	-	-	-	-
2. Вземания от трети лица	78	78	-	25	25	-
IV. Съдебни вземания (извън посочените в т.І и III), (отчетна стойност, +)	153	153	-	154	154	-
V. Обезценка на съдебни вземания (-)	(70)	(70)	-	(28)	(28)	-
VI. Присъдени вземания (извън посочените в т.І и III), (отчетна стойност, +)	461	461	-	411	411	-
VII. Обезценка на присъдени вземания (-)	(441)	(441)	-	(393)	(393)	-
VIII. Суми за възстановяване от бюджета (отчетна стойност, +)	153	153	-	204	204	-
1. Корпоративен данък	125	125	-	178	178	-
2. ДДФЛ	2	2	-	1	1	-
3. Други данъци	8	8	-	8	8	-
4. Осигуровки	18	18	-	17	17	-
IX. Други вземания (отчетна стойност, +)	895	895	-	1 175	1 175	-
1. Вземания от подотчетни лица	-	-	-	2	2	-
2. Вземания от други дебитори и кредитори	43	43	-	25	25	-
3. Вземания, свързани с държавни такси	3	3	-	2	2	-
4. Вземания, свързани с гаранции	5	5	-	5	5	-
5. Вземания от персонала	-	-	-	13	13	-
6. Вземания по липси и начети	105	105	-	104	104	-
7. Вземания по проект ЛАЙФ 19	-	-	-	206	206	-
8. Вземания от ДФ “Земеделие”	739	739	-	818	818	-
XII. Обезценка на други вземания (-)	(15)	(15)	-	(15)	(15)	-
1. Вземания по липси и начети	(15)	(15)	-	(15)	(15)	-
Всичко сума на вземанията (отчетна стойност, +)	2 959	2 959	-	2 946	2 946	-
Сума на обезценка (-)	(528)	(528)	-	(436)	(436)	-
Нетен размер на вземанията	2 431	2 431	-	2 510	2 510	-

3.12. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

Компоненти на паричните наличности и паричните еквиваленти, представени в счетоводния баланс

<i>Компонент</i>	<i>Сума (хил.лв.)</i>	
	<i>31.12.2022 г.</i>	<i>31.12.2021 г.</i>
Парични средства в брой в лева	58	51
Парични средства в брой в чуждестранна валута	2	5
Парични средства в безсрочни разплащателни сметки в лева	20 304	16 899
Парични средства в безсрочни разплащателни сметки в чуждестранна валута	217	228
Други парични средства - ваучери	1	1
Общо	20 582	17 184

Към датата на финансовия отчет няма парични средства, държани от Предприятието, които не са на разположение за ползване от ръководството.

Към 31.12.2022 г. всички парични позиции, деноминирани в чуждестранна валута, са оценени в български лева, като е приложен заключителния обменен курс на БНБ.

3.13. РАЗХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ

<i>Вид</i>	<i>Стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>31.12.2022 г.</i>	<i>31.12.2021 г.</i>
Нефинансови разходи за бъдещи периоди	98	99
Застраховки	67	61
Абонаменти	11	11
Комисионна за доставка на гориво	2	4
Наеми	14	20
Други	4	3
Финансови разходи за бъдещи периоди	-	-
ОБЩО	98	99

3.14. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

3.14.1. Основен капитал, неизискващ регистрация

„Североизточно държавно предприятие“ ДП гр.Шумен е със статут на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон. Предприятието е със 100 % държавна собственост. Министърът на земеделието упражнява правата на собственост на държавата в предприятието.

Съгласно Заповеди РД 49-108/13.04.2011 г. и РД 49-208/03.06.2011 г. Министърът на земеделието предоставя на държавното предприятие имущество – държавна собственост, на стойност 7 647 хил. лв., образувано от имуществото на държавните горски и ловни стопанства, които се сливат и на които „Североизточно държавно предприятие“ ДП е универсален правоприменик.

Към 31.12.2012 г. Предприятието е с основен капитал, неизискващ регистрация в размер на 7 335 хил.лв. Разликата от 312 хил.лв. е в резултат на отписани активи, безвъзмездно прехвърлени на трети лица, съгласно заповеди на принципала и корекции, касаещи размера на капитала преди сливането, с произход юни 2008 г., във връзка с преобразуването на горските стопанства от бюджетни предприятия в държавни предприятия по чл. 62 от Търговския закон.

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

Към 31.12.2013 г. Предприятието е с основен капитал, неизискващ регистрация в размер на 8 144 хил.лв. Разликата от 809 хил.лв. е в резултат на получен капитал при условията на универсално правопримство в резултат на отделянето на ДГС-Търговище и ДГС-Омуртаг от СЦДП ДП – Габрово и вливането им в СИДП ДП – Шумен, съгласно Заповед № РД 49-168/02.08.2013 г. на МЗ.

Към 31.12.2022 г. Предприятието е с основен капитал, неизискващ регистрация в размер на 8 144 хил.лв.

3.14.2. Резерви

(хил.лв.)

	<u>Законови резерви</u>	<u>Други резерви</u>	<u>Общо резерви</u>
Резерви към 01.01.2022 г.	2 037	13 657	15 694
Движение през периода			
Разпределение на печалба за 2021 г. в законови резерви	441	-	441
Резерви към 31.12.2022 г.	2 478	13 657	16 135

3.14.3. Финансов резултат

(хил.лв.)

	<u>Неразпределена печалба от минали години</u>	<u>Непокрита загуба от минали години</u>	<u>Текуща печалба/загуба</u>
Финансов резултат към 01.01.2022 г.	-	-	801
Движение през периода			
Печалба за годината	-	-	604
Разпределение на печалба за 2021 г. в законови резерви	-	-	(441)
Разпределение на печалбата за дивидент	-	-	(360)
Финансов резултат към 31.12.2022 г.	-	-	604

3.15. ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Задължения	31.12.2022 г.			31.12.2021 г.		
	Сума на задължен ието (хил.лв.)	В т.ч. изискуем и след повече от 5 г. (хил.лв.)	Обезпеч ение	Сума на задължен ието (хил.лв.)	В т.ч. изискуе ми след повече от 5 г. (хил.лв.)	Обезпеч ение
I. Задължения по лизингови договори	-	-	-	78	-	-
1.Задължения по лизингови договори към свързани лица	-	-	-	-	-	-
2.Задължения по лизингови договори към трети лица	-	-	-	78	-	-
II. Получени аванси от клиенти	711	-	-	854	-	-
1. Аванси от свързани лица	-	-	-	-	-	-
2. Аванси от трети лица	711	-	-	854	-	-
III. Задължения към доставчици	1 275	-	-	700	-	-

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

1. Задължения към свързани лица	-	-	-	-	-	-
2. Задължения към трети лица	1 275	-	-	700	-	-
IV. Задължения към бюджета	2 146	-	-	1 303	-	-
1. Данък върху добавената стойност	435	-	-	193	-	-
2. ДДФЛ	427	-	-	238	-	-
3. Корпоративен данък	161	-	-	-	-	-
4. Други данъци	20	-	-	13	-	-
5. Осигуровки	1 103	-	-	859	-	-
V. Задължения към персонала	4 453	-	-	2 587	-	-
1. Възнаграждения	3 963	-	-	2 360	-	-
2. Компенсиреми отпуски	490	-	-	227	-	-
VI. Други задължения	5 769	-	-	3 994	-	-
1. Разчети за гаранции по договори	5 412	-	-	3 747	-	-
2. Разчети за такси	105	-	-	125	-	-
3. Задължения към други дебитори и кредитори	136	-	-	47	-	-
4. Разчети с бюджета и ведомства	84	-	-	57	-	-
5. Разчети по застраховане	2	-	-	4	-	-
6. Разчети с общини	30	-	-	14	-	-
Всичко сума на задълженията	14 354	-	-	9 516	-	-

3.16. ДОХОДИ НА ПЕРСОНАЛА

Средносписъчен брой на персонала

Категория персонал	Средносписъчен състав (брой)	
	2022 г.	2021 г.
Членове на органите на управление – Управителен съвет, вкл. Директор ДП	3	3
Директори ТП	18	18
Административен персонал	287	263
Производствен персонал	653	639
Общо	961	923

Краткосрочни доходи на персонала

Категория персонал	Сума (хил.лв.)	
	2022 г.	2021 г.
Членове на органите на управление – Управителен съвет, вкл. Директор ДП	271	249
Възнаграждения	250	227
Осигуровки	21	22
Директори ТП	1 672	1 189
Възнаграждения	1 534	1 059
Осигуровки	138	130
Административен персонал	13 367	9 051
Възнаграждения	11 374	7 473
Осигуровки	1 993	1 578
Производствен персонал	17 787	11 088
Възнаграждения	15 001	9 183
Осигуровки	2 786	1 905

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

<i>Видове краткосрочни доходи</i>		
Възнаграждения	28 159	17 942
Осигуровки	4 938	3 635
в т.ч. осигуровки, свързани с пенсии	2 851	2 040
Провизии за пенсии	268	266
Общо краткосрочни доходи на персонала	33 365	21 843

Неизплатени краткосрочни доходи на персонала към датата на изготвяне на годишния финансов отчет

<i>Категория персонал</i>	<i>31.12.2022 г.</i>	<i>Сума (хил.лв.) 31.12.2021 г.</i>
Членове на органите на управление – Управителен съвет, вкл. Директор ДП	25	25
Директори ТП	259	185
Административен персонал	1 920	1 501
Производствен персонал	2 767	1 464
Общо по видове персонал, в т.ч.:	4 971	3 175
Възнаграждения	3 963	2 360
Осигуровки	1 008	815
Компенсиреми отпуски, в т.ч.:	585	271
Възнаграждения	490	227
Осигуровки	95	44
Общо неизплатени краткосрочни доходи на персонала	5 556	3 446

Предоставени доходи на персонала при напускане

<i>Категория персонал</i>	<i>2022 г.</i>	<i>Сума (хил.лв.) 2021 г.</i>
Членове на органите на управление – Управителен съвет, вкл. Директор ДП	4	8
Директори ТП	105	89
Административен персонал	180	147
Производствен персонал	164	197
Общо	453	441

Дългосрочни доходи на персонала

Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране

	<i>31.12.2022 г.</i>	<i>Сума (хил.лв.) 31.12.2021 г.</i>
Провизии на пенсии	288	223
Общо	288	223

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране (провизии за пенсии) са признати на база актюерска оценка на вероятностите за заплащане на обезщетение в полза на служителите на “СИДП” ДП гр. Шумен за продължителен трудов стаж при пенсиониране. По своя характер те представляват дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране и включват настоящата стойност на задължението на Предприятието за изплащане на обезщетения на наетия персонал към края на отчетния период при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

с дефинирани доходи, които излага Предприятието на действителни рискове, като: инвестиционен риск, лихвен риск, риск на дълголетие и риск на заплатата.

Инвестиционен риск	Настоящата стойност на задължението по планове с дефиниран доход се изчислява като се използва дисконтов процент, определен по отношение на доходността на висококачествени корпоративни облигации.
Лихвен риск	Намаление на лихвения процент на облигациите ще увеличи задължението на всеки план.
Риск, свързан с дълголетие	Настоящата стойност на задължението по плановете за дефинирани доходи се изчислява при отчитане на най-добрата приблизителна оценка на смъртността на участниците в съответния план, както по време на работа, така и след приключване на трудовите взаимоотношения. Повишаването на очакваната продължителност на живота на участниците в плана ще повиши задължението по плановете.
Риск, свързан със заплатата	Настоящата стойност на задължението по плановете за дефинирани доходи се изчислява като се отчитат бъдещите заплати на участниците във всеки план. Така, увеличението в заплатите на участниците в плана ще повиши задължението по плановете.

Провизиите за пенсии представляват приблизителна оценка, която е базирана на най-добрата приблизителна преценка към датата на счетоводния баланс, включваща прогноза за очаквания трудов стаж на всяко лице в Предприятието, очакваното обезщетение при пенсиониране, оценка на заработената част от очакваното обезщетение при пенсиониране и дисконтиране чрез използване на подходящ дисконтов лихвен процент, както и предположения за преждевременно отпадане от Предприятието поради смърт или други причини.

За определяне настоящата стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране към 31.12.2022 г. Предприятието е направило актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер. Изпълнението на заданието от негова страна е основано на Кредитния метод на прогнозираните единици, базиран на данни, предоставени от Предприятието.

Изменение в настоящата стойност на задълженията за изплащане на дефинирани доходи на персонала при пенсиониране

	2022 г. <i>(хил.лв.)</i>	2021 г. <i>(хил.лв.)</i>
Настояща стойност на задължението към 1 януари	223	209
Разходи за текущ и минал трудов стаж	303	240
Разходи за лихви	32	-
Изплатени суми за пенсионирани лица през годината	(203)	(253)
Ефекти от последващи оценки за годината, в т.ч.:	(67)	27
Актюерски печалби/загуби, възникнали от промени в демографските предположения	(28)	11
Актюерски печалби/загуби, възникнали от промени във финансовите предположения	(33)	13
Актюерски печалби/загуби, възникнали от корекции, дължащи се на опита	(6)	3
Настояща стойност на задължението към 31 декември	288	223

Отражение в отчетите на дългосрочните задължения към персонала

Счетоводен баланс

Елементи при изчисленията	2022 г. <i>(хил.лв.)</i>	2021 г. <i>(хил.лв.)</i>
Настояща стойност на задължението в началото на периода	223	209
Разходи за лихви (+)	32	-
Разходи за текущ и минал трудов стаж (+)	303	240
Изплатени суми за пенсионирани лица (-)	(203)	(253)

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

Актюерска печалба/загуба по задължението / балансово число (+)/(-)	(67)	27
Настояща стойност на задължението в края на периода	288	223

Отчет за приходите и разходите

	2022 г. (хил.лв.)	2021 г. (хил.лв.)
Разходи за текущ стаж и минал трудов (+)	303	240
Разходи за лихви (+)	32	-
Изплатени суми за пенсионирани лица (-)	(203)	(253)
Призната актюерска печалба/загуба през годината (+)/(-)	(67)	27
Разход/Приход, признат в ОНР за годината, нетно	66	14

Актюерски предположения, използвани при определяне на дългосрочните задължения към персонала

При определяне на настоящата стойност на задължението към 31.12.2022 г. са направени следните актюерски предположения:

- **Дисконтов фактор** – 1,53 % (2021 г. – 0,00 %). Дисконтиращият лихвен процент се определя на база на дългосрочен лихвен процент за оценка на степента на конвергенция, в зависимост от доходността до падеж на вторичния пазар по дългосрочна ценна книга (бенчмарк), емитирана от Министерство на финансите (сектор Централно държавно управление) и деноминирана в национална валута. Използвана е ISMA формула и бройна конвенция АСТ/365.
- **Очакван процент на увеличение на работните заплати за пет годишен период** – заложено е предпазливо предположение от годишен ръст спрямо предходния отчетен период 5 % за 2023 г., 5 % за 2024 г., 5 % за 2025 г., 5 % за 2026 г., 5 % за 2027 г.
- **Смъртност** – използвани са Биометрични таблици за смъртност, прилагани при изчисление на пенсионни резерви, утвърдени с решение № 986-ПОД/08.12.2022 г. от Комисията за финансов надзор;
- **Средна продължителност на живота след пенсиониране за текущи пенсионери** - за 2022 г.: 70,05 - мъже, 77,40 – жени (2021 г.: 71,00 - мъже, 79,30 - жени);
- **Средна продължителност на живота след пенсиониране за текущи наети лица** - за 2022 г.: 70,05 - мъже, 77,40 - жени (2021 г.: 71,00 - мъже, 79,30 - жени);
- **Процент на отпадания (темпа на текучество)** - за 2022 г.: + 2,65 % (2021 г.: -2.92 %).

Ефекти от промени в актюерските предположения за бъдещо развитие

- **Ефект от промяна в демографските предположения** – промяна на актюерската печалба с +/- 7,20 %, в абсолютна сума +/- 1 888 (2021 г.: +/- 5,10 %, в абсолютна сума +/- 1 338);
- **Ефект от промяна във финансовите предположения** – промяна на актюерската печалба с +/- 5,40 %, в абсолютна сума +/- 1 416 (2021 г.: +/- 4,30 %, в абсолютна сума +/- 1 128);
- **Ефект от промяна, възникнала от корекции, дължащи се на опита** – промяна на актюерската печалба с +/- 5,90 %, в абсолютна сума +/- 1 547 (2021 г.: +/- 5,70 %, в абсолютна сума +/- 1 495).

Анализ на чувствителността на актюерските предположения

- **Ефект от промяна в лихвения процент** – промяна на провизията, заделена към 31.12.2022 г. за задължението за обезщетение при пенсиониране - с +/- 4,10 %, в абсолютна сума +/- 9 123 (промяна на провизията, заделена към 31.12.2021 г. с +/- 4,50 %, в абсолютна сума +/- 10 013);
- **Ефект от промяна в степените на отпаданията** - промяна на провизията, заделена към 31.12.2022 г. за задължението за обезщетение при пенсиониране - с +/- 3,50 %, в абсолютна

сума +/- 7 788 (промяна на провизията, заделена към 31.12.2021 г. с +/- 3,90 %, в абсолютна сума +/- 8 678);

- **Ефект от промяна в степените смъртност**- промяна на провизията, заделена към 31.12.2022 г. за задължението за обезщетение при пенсиониране - с +/- 5,50 %, в абсолютна сума +/- 12 238 (промяна на провизията, заделена към 31.12.2021 г. с +/- 5,10 %, в абсолютна сума +/- 11 348).

3.17. ЛИЗИНГОВИ ДОГОВОРИ

3.17.1. Предприятието като НАЕМОДАТЕЛ по лизингови договори

СИДП ДП е наемодател по експлоатационни лизингови договори, свързани с дългосрочно предоставени под наем сгради и прилежащи терени, класифицирани като инвестиционни имоти и други предоставени под наем активи, които не са класифицирани като инвестиционни имоти като орехови култури, части от административни сгради.

Стойност на предоставените по лизингови договори активи

<i>Предоставени активи по лизингови договори</i>	<i>Отчетна стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>31.12.2022 г.</i>	<i>31.12.2021 г.</i>
По експлоатационен лизинг		
Инвестиционни имоти	1 395	1 373
Други активи	50	10
Обща стойност по експлоатационен лизинг	1 445	1 383

Предоставени под наем активи, класифицирани като инвестиционни имоти, по експлоатационни лизингови договори

<i>Териториални подразделения</i>	<i>Предоставени активи под наем 2022 г.</i>	<i>Предоставени активи под наем 2021 г.</i>
ТП ДГС Варна	ловен дом “Пода”	ловен дом “Пода”
ТП ДГС Цонево	ловен дом с. Цонево	ловен дом с. Цонево
ТП ДГС Цонево	пристройка към х. Ловен дом	пристройка към х. Ловен дом
ТП ДЛС Тервел	сграда “Разсадник”	сграда “Разсадник”
ТП ДЛС Тервел	общезитие „Заслон”	общезитие „Заслон”
ТП ДГС Смядово	хижа „Цонкова барака”	хижа „Цонкова барака”
ТП ДГС Търговище	ловен дом с. Момино	ловен дом с. Момино
ТП ДГС Суворово	хижа Кипра – бунгало 1	хижа Кипра – бунгало 1
ТП ДГС Суворово	хижа Кипра – бунгало 2	хижа Кипра – бунгало 2
ТП ДЛС Шерба	битовка към фазанария	битовка към фазанария
ТП ДЛС Шерба	сграда за фазани	сграда за фазани
ТП ДЛС Шерба	подобрение на сграда битовка към фазанария (ремонт покрив)	-

Предоставени под наем активи, които не са класифицирани като инвестиционни имоти, по експлоатационни лизингови договори

<i>Териториални подразделения</i>	<i>Предоставени активи под наем 2022 г.</i>	<i>Предоставени активи под наем 2021 г.</i>
ТП ДЛС Паламара	орехови култури 775,902 дка	орехови култури 2249,52 дка до 30.11.2021 г.; след тази дата 257,40 дка
ТП ДГС Нови Пазар	орехови култури 242,821 дка	орехови култури 242,821 дка
ТП ДГС Търговище	стопанска сграда с.Момино	-

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

Вземания по лизингови договори

Предприятието няма неуредени разчети по експлоатационните лизингови договори към 31 декември.

Активи, предоставени по експлоатационните лизингови договори и начислена към датата на финансовия отчет амортизация

	31.12.2022 г.			31.12.2021 г.		
	Отчетна стойност (хил.лв.)	Нагрупана амортизация (хил.лв.)	Балансова стойност (хил.лв.)	Отчетна стойност (хил.лв.)	Нагрупана амортизация (хил.лв.)	Балансова стойност (хил.лв.)
Инвестиционни имоти						
Ловен дом с. Момино	214	35	179	214	32	182
Ловен дом “Пода”- Варна	298	55	243	298	50	248
Ловен дом с. Цонево	180	49	131	180	45	135
Пристройка към х. Ловен дом - Цонево	87	24	63	87	22	65
Хижа „Цонкова барака”	378	83	295	378	76	302
Сграда "Разсадник"	28	10	18	28	9	19
Общежитие „Заслон”	2	1	1	2	1	1
Битовка към фазанария	49	18	31	49	16	33
Сграда за фазани	16	9	7	16	8	8
Подобрение на сграда битовка към фазанария (ремонт покрив)	22	1	21	-	-	-
хижа Кипра – бунгало 1	35	6	29	35	6	29
хижа Кипра – бунгало 2	86	16	70	86	14	72
Всичко инвестиционни имоти, предоставени по експлоатационни лизингови договори	1 395	307	1 088	1 373	279	1 094

Активи, които не са класифицирани като инвестиционни имоти	31.12.2022 г.			31.12.2021 г.		
	Отчетна стойност (хил.лв.)	Нагрупана амортизация (хил.лв.)	Балансова стойност (хил.лв.)	Отчетна стойност (хил.лв.)	Нагрупана амортизация (хил.лв.)	Балансова стойност (хил.лв.)
орехови култури 257,400 дка	-	-	-	6	6	-
орехови култури 775,902 дка	20	20	-	-	-	-
орехови култури 242,821 дка	4	4	-	4	3	1
стопанска сграда с. Момино	26	26	-	-	-	-
Обща стойност	50	50	-	10	9	1

Условни наеми, признати на приход

Предприятието няма договорености за условни наеми, представляващи част от лизинговите плащания, която не е определена като сума, а се основава на друг фактор, като например процент от продажбите, ценови индекси, пазарни лихвени проценти и др.

Значителни лизингови ангажименти

Предприятието няма поети такива.

3.17.2. Предприятието като НАЕМАТЕЛ по лизингови договори

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

СИДП ДП е страна по лизингови договори в качеството си на наемател (лизингополучател), в т.ч. по:

- Експлоатационен лизинг, свързан с наем на сгради, транспортни средства, ниви и други.

Получени активи по финансов лизинг

<i>Получени активи по лизингови договори</i>	<i>Отчетна стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>31.12.2022 г.</i>	<i>31.12.2021 г.</i>
По финансов лизинг, в т.ч.:	-	836
- транспортни средства	-	836
Обща стойност на получените активи по лизингови договори	-	836

През 2022 г. няма новопридобити ДМА при условията на финансов лизинг.

ДМА, придобити при условията на финансови лизингови договори и начислена към датата на финансовия отчет амортизация

<i>Активи, получени по финансови лизингови договори</i>	<i>31.12.2022 г.</i>			<i>31.12.2021 г.</i>		
	<i>Отчетна стойност (хил.лв.)</i>	<i>Нагрупувана амортизация (хил.лв.)</i>	<i>Балансова стойност (хил.лв.)</i>	<i>Отчетна стойност (хил.лв.)</i>	<i>Нагрупувана амортизация (хил.лв.)</i>	<i>Балансова стойност (хил.лв.)</i>
автомобил „Сузуки“ (2022 г. / 2021 г.- 14 бр.)	-	-	-	549	329	220
автомобил „Тойота“ (2022 г. / 2021 г.- 5 бр.)	-	-	-	287	172	115
Обща стойност	-	-	-	836	501	335

Получени активи по експлоатационен лизинг

<i>Ползвани активи по лизингови договори - експлоатационен лизинг</i>	<i>Ползвани активи по лизингови договори - експлоатационен лизинг</i>
<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>
Гараж - 5 бр. (гр.Шумен)	Гараж - 5 бр. (гр.Шумен)
Административна сграда – 1 бр. (с.Венец)	Административна сграда – 1 бр. (с.Венец)
Общински дивечови ниви 467 дка и 3 бр. чакала (с. Еленово)	Общински дивечови ниви 467 дка и 3 бр. чакала (с. Еленово)
Леки автомобили – 11 бр. (гр. Балчик, гр. Каварна)	Леки автомобили – 11 бр. (гр. Балчик, гр. Каварна)
Поземлени имоти – 11 бр. – 40.20 дка (местност Боаза)	Поземлени имоти – 11 бр. – 40.20 дка (местност Боаза)
Щаер – 1 бр. (с.Венец)	Щаер – 1 бр. (с.Венец)
Джип Хънтър – 1 бр. (с.Венец)	Джип Хънтър – 1 бр. (с.Венец)
Лада Нива – 2 бр. (с.Венец)	Лада Нива – 2 бр. (с.Венец)
Джип Тойота – 1 бр. (с.Венец)	Джип Тойота – 1 бр. (с.Венец)
Тойота Хънтър – 1 бр. (с.Венец)	Тойота Хънтър – 1 бр. (с.Венец)
Трактор ТК 80 – 1 бр. (с. Венец)	Трактор ТК 80 – 1 бр. (с. Венец)
Камиони – 5 бр. (гр.Шумен)	Камиони – 5 бр. (гр.Шумен)
Мини Багер Фиат – 1 бр. (ЛД Кьостата)	Мини Багер Фиат – 1 бр. (ЛД Кьостата)
Товарен автомобил (гр. Добрич)	-

Задължения по лизингови договори

<i>Задължения по лизингови договори</i>	<i>Сума (хил.лв.)</i>	
	<i>31.12.2022 г.</i>	<i>31.12.2021 г.</i>
По финансов лизинг	-	78
По експлоатационен лизинг	8	10
Обща сума на задълженията по лизингови договори	8	88

Финансови разходи за бъдещи периоди по финансови лизингови договори

Финансови разходи за бъдещи периоди по финансови лизингови договори	Сума (хил.лв.)	
	2022 г.	2021 г.
В началото на периода	-	9
Възникнали през периода	-	-
Признати в текущите разходи за периода	-	9
В края на периода	-	-

3.18. ФИНАНСИРАНИЯ

3.18.1. Правителствени дарения и правителствена помощ

Вид дарение	Стойност (хил.лв.)	
	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
I. Дарения (финансирания) за дълготрайни активи – остатък на финансирането след отчисляване на приходите на база начислените амортизации на въведените в действие активи	5 691	5 170
Без условия	2 928	2 938
Горски пътища	1 314	684
Придобиване и подобрения на имоти, машини, оборудване, транспортни средства и други	1 614	2 254
С условия	2 763	2 232
Горско-стопански планове – условие: целево финансиране по раздел Инвентаризация към горско-стопански планове	2 763	2 232
II. Дарения (финансирания) за текуща дейност	3	2
С условия	3	2
Финансиране за ЛСМ	3	2
III. Дарения (финансирания) по програми	1 354	801
С условия	1 354	801
LIFE 18 „Местообитанията на орела” – условие: финансиране на одобрените разходи по проекта, в т.ч.:	260	24
за дълготрайни активи	8	16
LIFE 19 „Възстановяване на горски местообитания” – условие: финансиране на одобрените разходи по проекта, в т.ч.:	1 094	777
за дълготрайни активи	696	777
Общо	7 048	5 973

3.18.2. Неправителствени дарения

3.18.2.1. Фонд „Инвестиции в горите”

„Североизточно държавно предприятие” ДП формира фонд „Инвестиции в горите” съгласно чл. 178 и чл. 179 от Закона за горите, като средствата в него се набират под формата на отчисления на част от продажната цена на дървесината и недървесните горски продукти, добивани от горските територии – държавна собственост.

Средствата на Фонд „Инвестиции в горите” се разходват за залесяване, закупуване на горски територии, проектиране и строителство на горски пътища и транспортна техническа инфраструктура, проектиране и изграждане на технико-укрепителни съоръжения, както и за изпълнение на проекти, съфинансирани от европейски програми. Средствата могат да се разходват и за проектиране и изграждане на съоръжения за съхранение на храни за дивеча, когато проектирането и изграждането се извършват самостоятелно от държавното предприятие или от неговите териториални подразделения.

Средства по Фонд „Инвестиции в горите” към края на периода

	<i>Стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>31.12.2022 г.</i>	<i>31.12.2021 г.</i>
Фонд „Инвестиции в горите” – неусвоен остатък от фонда	10 499	12 170
Фонд „Инвестиции в горите” – усвоена част от фонда – остатък на финансирането за строителство на горски пътища след отчисляване на приходите на база начислените амортизации на въведените в действие горски пътища	12 575	11 583
Общо	23 074	23 753

През 2022 г. са отчетени като приходи от финансираня на база начислените амортизации, съответстващи на процента на финансирането общо в размер на 1 156 хил.лв.

3.18.2.2. Компенсационно залесяване

<i>Вид дарение</i>	<i>Стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>31.12.2022 г.</i>	<i>31.12.2021 г.</i>
I. Дарения (финансирания) за текуща дейност	1 209	1 530
С условия	1 209	1 530
Компенсационно залесяване – условие: целево финансиране за компенсационно залесяване	1 209	1 530
Общо	1 209	1 530

За 2022 г.:

- Няма неизпълнени условия, свързани с получените дарения (финансирания);
- Не са настъпили непредвидими събития, които биха попречили на изпълнението на условията, свързани с получените дарения (финансирания);
- При признаване на текущите приходи, свързани с даренията (финансиранията) са съблюдавани възприетите критерии, заложен в счетоводната политика и СС 20 - Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на правителствена помощ.

3.19. ПРИХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ

<i>Вид</i>	<i>Стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>31.12.2022 г.</i>	<i>31.12.2021 г.</i>
Нефинансови приходи за бъдещи периоди	52	46
Предплатени наеми	26	31
Ценови разлики по липси и начети	26	15
ОБЩО	52	46

<i>Нефинансови приходи за бъдещи периоди - движение</i>	<i>Сума (хил.лв.)</i>	
	<i>2022 г.</i>	<i>2021 г.</i>
В началото на периода	46	50
Възникнали през периода	11	1
Признати в текущите приходи за периода	5	5
В края на периода	52	46

3.20. СЕЛСКО СТОПАНСТВО

3.20.1. Извършвани селскостопански дейности

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

През отчетния период СИДП осъществява селскостопански дейности в областта на животновъдството, свързани с отглеждане на млади животни и животни за угодяване като агнета, шилета, овце и др.; в растениевъдството, свързани с отглеждане на зърнени и тревни култури като – царевица, пшеница, слънчоглед, овес, ечемик, люцерна и др., както и извършване на транспортни, механизирани и други услуги със селскостопанска техника.

В настоящия финансов отчет биологичните активи първоначално и последващо се оценяват по справедлива стойност, не се амортизират. Поради невъзможност за надеждно оценяване на справедливата стойност, трайните насаждения (орехи) се оценяват по цена на придобиване (себестойност), намалена с размера на начислената амортизация по реда на СС 16 - Дълготрайни материални активи. Биологичните активи, оценени по справедлива стойност, не се амортизират.

Селскостопанската продукция, придобита от биологичните активи, първоначално е оценена по справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата.

През 2022 г. възникналите при първоначално признаване печалби/(загуби), нетно възлизат общо на 698 хил.лв., в т.ч. печалби 701 хил.лв. и загуби 3 хил.лв. (2021 г. – общо на 535 хил.лв., в т.ч. печалби 541 хил.лв. и загуби 6 хил.лв.)

В края на отчетния период са признати загуби от обезценка на налична селскостопанска продукция общо в размер на 54 хил.лв., в резултат на спад на нетната реализируема стойност спрямо справедливата стойност при първоначално признаване.

Печалбите/(загубите), нетно, отнасящи се за наличностите към 31.12.2022 г., възлизат общо на 280 хил.лв., в т.ч. печалби 338 хил.лв. и загуби 58 хил.лв. (2021 г. – общо 135 хил.лв., в т.ч. печалби 140 хил.лв. и загуби 5 хил.лв.)

Полагашата се част от печалбите / (загубите), възникнали от първоначално признаване и последваща оценка на наличностите в края на отчетния период, по видове селскостопанска продукция е както следва:

<i>Видове продукция</i>	<i>31.12.2022 г.</i>		<i>31.12.2021 г.</i>	
	<i>Наличност (кг.)</i>	<i>Печалба/Загуба (лева)</i>	<i>Наличност (кг.)</i>	<i>Печалба/Загуба (лева)</i>
Пшеница 2022 – ДЛС Балчик	21 110	9 347.86	-	-
Слънчоглед 2022 – ДЛС Балчик	39 300	17 388.93	-	-
Царевица 2022 – ДЛС Балчик	41 400	4 802.40	-	-
Пшеница 2022 – ДЛС Тервел	61 110	19 729.67	-	-
Пшеница 2022 – ДЛС Тервел – обезценка	61 110	(2 872.17)	-	-
Ечемик 2022 – ДЛС Тервел	86 800	31 413.09	-	-
Ечемик 2022 – ДЛС Тервел – обезценка	86 800	(5 208.00)	-	-
Царевица 2022 – ДЛС Тервел	172 270	61 651.65	-	-
Царевица 2022 – ДЛС Тервел – обезценка	172 270	(14 642.95)	-	-
Слънчоглед 2022 – ДЛС Тервел	85 000	37 955.72	-	-
Царевица 2022 – ДЛС Шерба	16 220	1 833.98	-	-
Горско сено 2022 – ДЛС Шерба	34 020	2 784.08	-	-
Пшеница 2022 – ДЛС Паламара	305	109.20	-	-
Люцерна 2022 – ДЛС Паламара	153 320	18 534.15	-	-
Бали тр.смески 2022 – ДЛС Паламара	56 870	10 690.46	-	-
Царевица 2022 – ДЛС Паламара	149 360	49 106.24	-	-
Царевица 2022 – ДЛС Паламара – обезценка	149 360	(16 429.60)	-	-
Слънчоглед 2022 –	11 790	6 138.63	-	-

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

ДЛС Паламара				
Ечемик 2022 – ДЛС Паламара	19 244	2 975.88	-	-
Пшеница 2022 – ДЛС Попово	27 630	9 783.59	-	-
Царевица 2022 – ДЛС Попово	89 610	27 072.62	-	-
Царевица 2022 – ДЛС Попово – обезценка	89 610	(9 409.05)	-	-
Слънчоглед 2022 – ДЛС Попово	26 700	9 649.16	-	-
Слънчоглед 2022 – ДЛС Попово – обезценка	26 700	(5 874.00)	-	-
Сено люцерна 2022 – ДГС Преслав	900	(267.09)	-	-
Мед 2022 - ДГС Преслав	4.8	2.06	-	-
Ливадно сено 2022 - ДГС Преслав	6 000	442.46	-	-
Пшеница 2022 – ДГС Търговище	14 880	(955.87)	-	-
Бали овес 2022 – ДГС Търговище	400	(1 044.80)	-	-
Люцерна 2022 – ДГС Търговище	1 600	6 894.59	-	-
Царевица зърно 2022 – ДГС Търговище – обезценка	4 500	(225.00)	-	-
Люцерна 2020 – ДЛС Шерба	-	-	13 425	1 247.40
Овес зърно 2020 – ДЛС Паламара	-	-	5 000	1 046.54
Пшеница 2020 – ДГС Търговище	-	-	6 724	17.36
Люцерна 2020 - ДГС Търговище	-	-	800	(1 973.83)
Пшеница 2021 – ДЛС Балчик	-	-	49 657	7 920.13
Царевица 2021 – ДЛС Балчик	-	-	56 750	49.69
Царевица 2021 – ДЛС Тервел	-	-	142 590	42 295.55
Люцерна 2018 – ДЛС Тервел	575	47.77	2 000	141.80
Люцерна 2019 – ДЛС Тервел	25 975	139.63	57 475	1 022.18
Люцерна 2021 – ДЛС Тервел	24 950	137.84	-	-
Царевица 2021 – ДЛС Шерба	-	-	54 840	17 239.30
Люцерна 2021 – ДЛС Шерба	16 730.00	2 437.59	42 720	6 224.38
Пшеница 2021 – ДЛС Паламара	12 800.00	837.61	122 370	8 007.68
Люцерна 2021 – ДЛС Паламара	24 340.00	1 889.81	90 260	7 007.97
Овес и грах 2021 – ДЛС Паламара	-	-	21 040	-
Бали тревни смески 2021 – ДЛС Паламара	33 920.00	1 130.32	51 500	1 716.14
Царевица кочани 2021 – ДЛС Паламара	-	-	7 450	307.00
Царевица 2021 – ДЛС Паламара	6 750.00	1 082.29	179 920	28 848.12
Люцерна 2019-2021 – ДЛС Паламара	-	-	13 140	(657.00)
Пшеница 2021 – ДЛС Попово	-	-	59 280	9 442.49
Царевица 2021 – ДЛС Попово	-	-	53 200	3 563.80
Сено люцерна 2021 – ДГС Преслав	-	-	136	4.85
Мед 2021 – ДГС Преслав	-	-	105	(229.72)
Пшеница 2021 – ДГС Търговище	11 544.00	2 472.16	16 840	3 606.31

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

Люцерна 2021 – ДГС Търговище	-	-	650	(1 202.87)
Животни – ДЛС Шерба	31	(987.94)	32	(1 153.64)
Общо печалби / (загуби), нетно	-	280 564.97	-	134 491.63

Превишение на разходите над приходите при селскостопанската продукция през 2022 г.

№	Наименование	Добита продукция (кг)	Превишение на разходи над приходи (лева)	Разлика на разходите над приходите за единица продукция	Отписана продукция (кг)	Признаване за дан. цели (лева) (к5*к6)	Налична продукция към 31.12.2022 (кг)	Превишение - загуба (лева)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Сено люцерна 2022 – ДГС Преслав	900	267.09	0.296767	-	-	900	267.09
2	Пшеница 2022 – ДГС Търговище	14 880	955.87	0.064239	-	-	14 880	955.87
3	Бали овес 2022 – ДГС Търговище	500	1 306.00	2.612	100	261.20	400	1 044.80
4	Пшеница 2022 – ДЛС Тервел – обезценка	61 110	2 872.17	0.047	-	-	61 110	2 872.17
5	Ечемик 2022 – ДЛС Тервел – обезценка	86 800	5 208.00	0.06	-	-	86 800	5 208.00
6	Царевица 2022 – ДЛС Тервел – обезценка	172 270	14 642.95	0.085	-	-	172 270	14 642.95
7	Царевица 2022 – ДЛС Паламара – обезценка	149 360	16 429.60	0.11	-	-	149 360	16 429.60
8	Царевица 2022 – ДЛС Попово – обезценка	89 610	9 409.05	0.105	-	-	89 610	9 409.05
9	Слънчоглед 2022 – ДЛС Попово – обезценка	26 700	5 874.00	0.22	-	-	26 700	5 874.00
10	Царевица зърно 2022 – ДГС Търговище – обезценка	4 500	225.00	0.05	-	-	4 500	225.00
	Общо	-	57 189.73	-	-	261.20	-	56 928.53

Превишение на приходите над разходите при селскостопанската продукция през 2022 г.

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

№	Наименование	Добита продукция (кг)	Превишение на приходи над разходи (лева)	Разлика на приходите над разходите за единица продукция	Отписана продукция (кг)	Признаване за дан. цели (лева) (к5*к6)	Налична продукция към 31.12.2022 (кг)	Превишение - печалба (лева)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Пшеница 2022 –ДЛС Балчик	134 140	59 399.44	0.442817	113 030	50 051.58	21 110	9 347.86
2	Слънчоглед 2022 – ДЛС Балчик	39 300	17 388.93	0.442466	-	-	39 300	17 388.93
3	Дини 2022 – ДЛС Балчик	50 000	719.97	0.0143994	50 000	719.97	-	-
4	Царевича 2022 –ДЛС Балчик	41 400	4 802.40	0.116	-	-	41 400	4 802.40
5	Пшеница 2022 –ДЛС Тервел	96 520	31 161.96	0.322855	35 410	11 432.29	61 110	19 729.67
6	Ечемик 2022 –ДЛС Тервел	108 800	39 374.93	0.361902	22 000	7 961.84	86 800	31 413.09
7	Царевича 2022 –ДЛС Тервел	225 120	80 565.51	0.357878	52 850	18 913.86	172 270	61 651.65
8	Слънчоглед 2022 – ДЛС Тервел	86 880	38 795.21	0.446538	1 880	839.49	85 000	37 955.72
9	Слънчоглед 2022 – ДГС Добрич	8 400	7 221.50	0.859702	8 400	7 221.50	-	-
10	Царевича 2022 –ДЛС Шерба	37 770	4 270.61	0.113069	21 550	2 436.63	16 220	1 833.98
11	Горско сено 2022 – ДЛС Шерба	34 020	2 784.08	0.081837	-	-	34 020	2 784.08
12	Пшеница 2022 –ДЛС Паламара	229 540	82 186.59	0.358049	229 235	82 077.39	305	109.20
13	Люцерна 2022 –ДЛС Паламара	153 320	18 534.15	0.1208854	-	-	153 320	18 534.15
14	Бали тр.смески 2022 –ДЛС Паламара	56 870	10 690.46	0.187980	-	-	56 870	10 690.46
15	Царевича 2022 –ДЛС Паламара	163 570	53 778.17	0.328778	14 210	4 671.93	149 360	49 106.24
16	Слънчоглед 2022 –	263 670	137 283.45	0.520664	251 880	131 144.82	11 790	6 138.63

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

	ДЛС Паламара							
17	Ечемик 2022 –ДЛС Паламара	41 425	6 405.94	0.154639	22 181	3 430.06	19 244	2 975.88
18	Дини 2022 – ДЛС Паламара	2 000	310.86	0.15543	2 000	310.86	-	-
19	Пшеница 2022 –ДЛС Попово	133 940	47 427.22	0.354093	106 310	37 643.63	27 630	9 783.59
20	Царевица 2022 –ДЛС Попово	123 520	37 317.38	0.302116	33 910	10 244.76	89 610	27 072.62
21	Слънчоглед 2022 – ДЛС Попово	30 060	10 863.44	0.361392	3 360	1 214.28	26 700	9 649.16
22	Мед 2022 - ДГС Преслав	290	124.70	0.43	285.2	122.64	4.8	2.06
23	Ливадно сено 2022 - ДГС Преслав	6 000	442.46	0.073743	-	-	6 000	442.46
24	Царевица 2022 – ДГС Търговище	9 000	1 960.02	0.21778	9 000	1 960.02	-	-
25	Люцерина 2022 – ДГС Търговище	1 661	7 157.45	4.309121	61	262.86	1 600	6 894.59
26	Люцерна 2018 –ДЛС Тервел	1 875	155.78	0.083083	1 300	108.01	575	47.77
27	Люцерна 2019 –ДЛС Тервел	28 225	151.72	0.005375	2 250	12.09	25 975	139.63
28	Люцерна 2021 –ДЛС Тервел	24 950	137.84	0.005525	-	-	24 950	137.84
	Общо	-	701 412.17	-	-	372 780.51	-	328 631.66

Последващата оценка на селскостопанската продукция и тази в края на периода е съгласно СС 2 - Отчитане на стоково-материалните запаси.

3.20.2. Биологични активи

3.20.2.1. Трайни насаждения

Видове биологични активи	Леска		Орехи		Общо	
	Колич. дка.	Стойност в ХИЛ.ЛВ.	Колич. дка.	Стойност в ХИЛ.ЛВ.	Колич. дка.	Стойност в ХИЛ.ЛВ.
Отчетна стойност.						
Салдо към 31.12.2021 г.	1 007	7	5 341	83	6 348	90
Постъпили	-	-	-	-	-	-
Излезли	-	-	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2022 г.	1 007	7	5 341	83	6 348	90

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

Амортизация

Салдо към 31.12.2021 г.	-	7	-	80	-	87
Начислена	-	-	-	2	-	2
Отписана	-	-	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2022 г.	-	7	-	82	-	89

Балансова стойност

Балансова стойност към 31.12.2022 г.	1 007	-	5 341	1	6 348	1
--------------------------------------	-------	---	-------	---	-------	---

3.20.2.2. Работни и продуктивни животни

Видове биологични активи	Коне и кобили		Овце и кочове		Общо	
	Колич. в бр.	Стойност в ХИЛ.ЛВ.	Колич. в бр.	Стойност в ХИЛ.ЛВ.	Колич. в бр.	Стойност в ХИЛ.ЛВ.
Отчетна стойност.						
Салдо към 31.12.2021 г.	3	10	81	14	84	24
Постъпили	-	-	11	3	11	3
Излезли	1	5	3	1	4	6
Салдо към 31.12.2022 г.	2	5	89	16	91	21

3.20.3. Селскостопанска продукция

3.20.3.1. Животновъдство

Животинска продукция – описание	Количество (брой)	Отчетна стойност към 31.12.2022 г. (ХИЛ.ЛВ.)
I. Животни за уговяване		
1. Шилета	22	6
2. Овце	32	4
Общо	54	10
II. Продуктивни животни		
1. Пчелни семейства	100	8
Общо	100	8
III. Дивеч за разселване		
1. Муфлони	37	25
Общо	37	25
Общо	191	43

Животинска продукция – движение

Селскостопанска продукция	овце		пчелни семейства		муфлони	
	количество	стойност в ХИЛ.ЛВ.	количество	стойност в ХИЛ.ЛВ.	количество	стойност в ХИЛ.ЛВ.
Салдо към 01.01.2022 г.	33	4	120	10	23	15
Произведена и заприходена	-	-	-	-	28	19
Изписана	1	-	20	2	14	9
Обезценки признати в ОПП	-	-	-	-	-	-
Възстановени обезценки в ОПП	-	-	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2022 г.	32	4	100	8	37	25

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

<i>Селскостопанска продукция</i>	<u>шилета</u>		<u>агнета</u>		<u>телета и бикове</u>	
	количество	стойност в ХИЛ.ЛВ.	количество	стойност в ХИЛ.ЛВ.	количество	стойност в ХИЛ.ЛВ.
Салдо към 01.01.2022 г.	10	1	45	2	1	1
Произведена и заприходена	22	8	36	12	-	-
Изписана	10	3	81	14	1	1
Обезценки признати в ОПР	-	-	-	-	-	-
Възстановени обезценки в ОПР	-	-	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2022 г.	22	6	-	-	-	-

<i>Селскостопанска продукция</i>	<u>елени</u>		<u>ВСИЧКО ЖИВОТНИ</u>	
	количество	стойност в ХИЛ.ЛВ	количество	стойност в ХИЛ.ЛВ
Салдо към 01.01.2022 г.	3	2	235	35
Произведена и заприходена	-	-	86	39
Изписана	3	2	130	31
Обезценки признати в ОПР	-	-	-	-
Възстановени обезценки в ОПР	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2022 г.	-	-	191	43

3.20.3.2. Растениевъдство

<i>Селскостопанска продукция – описание</i>	<i>Количество</i>	<i>Отчетна стойност към 31.12.2022 г.</i>
I. Зърнени култури	в кг.	(хил.лв.)
1. Пшеница	136 119	73
2. Царевица	469 890	241
3. Слънчоглед	162 790	158
4. Ечемик	106 044	63
35 Овес, комбиниран фураж	21 090	5
Общо	895 933	540
II. Тревни култури	в бр. бали	(хил.лв.)
1. Сено	4 035	11
2. Люцерна	15 786	72
3. Овес	400	2
4. Тревни фуражи	4 940	21
Общо	25 161	106
III. Други култури	в бр.	(хил.лв.)
Общо	-	-
ОБЩО		646

Селскостопанска продукция - движение

Зърнени култури

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

(хил.лв.)

<i>Селскостопанска продукция</i>	<u>пшеница</u>		<u>царевица</u>		<u>слънчоглед</u>	
	количество	стойност	количество	стойност	количество	стойност
Салдо към 01.01.2022 г.	265 971	86	457 990	205	-	-
Произведена и заприходена по справедлива стойност	609 020	378	594 580	359	428 310	430
Изписана	738 872	388	582 680	282	265 520	267
Обезценки признати в ОПР	-	3	-	41	-	5
Възстановени обезценки в ОПР	-	-	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2022 г.	136 119	73	469 890	241	162 790	158

<i>Селскостопанска продукция</i>	<u>овес, комбиниран фураж</u>		<u>ечемик</u>		<u>зърнени култури - общо</u>	
	количество	стойност	количество	стойност	количество	стойност
Салдо към 01.01.2022 г.	47 930	6	-	-	771 891	297
Произведена и заприходена по справедлива стойност	4 960	4	150 225	96	1 787 095	1 267
Изписана	31 800	5	44 181	28	1 663 053	970
Обезценки признати в ОПР	-	-	-	5	-	54
Възстановени обезценки в ОПР	-	-	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2022 г.	21 090	5	106 044	63	895 933	540

Тревни култури

(хил.лв.)

<i>Селскостопанска продукция</i>	<u>сено</u>		<u>люцерна</u>	
	количество	стойност	количество	стойност
Салдо към 01.01.2022 г.	1 390	2	13 455	57
Произведена и заприходена по справедлива стойност	5 361	14	14 687	70
Изписана	2 716	5	12 356	55
Обезценки признати в ОПР	-	-	-	-
Възстановени обезценки в ОПР	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2022 г.	4 035	11	15 786	72

<i>Селскостопанска продукция</i>	<u>овес</u>		<u>тревни фуражи</u>	
	количество	стойност	количество	стойност
Салдо към 01.01.2022 г.	1 052	7	3 162	14
Произведена и заприходена по справедлива стойност	500	3	3 544	15
Изписана	1 152	8	1 766	8
Обезценки признати в ОПР	-	-	-	-
Възстановени обезценки в ОПР	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2022 г.	400	2	4 940	21

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

<i>Селскостопанска продукция</i>	<u>тревни култури - общо</u>	
	количество	стойност
Салдо към 01.01.2022 г.	19 059	80
Произведена и заприходена по справедлива стойност	24 092	102
Изписана	17 990	76
Обезценки признати в ОПР	-	-
Възстановени обезценки в ОПР	-	-
Салдо към 31.12.2022 г.	25 161	106

Други култури

<i>Селскостопанска продукция</i>	<u>дини</u>		<u>кайсии</u>		<i>(хил.лв.)</i>
	количество	стойност	количество	стойност	
Салдо към 01.01.2022 г.	-	-	-	-	-
Произведена и заприходена по справедлива стойност	7 000	-	2	450	-
Изписана	7 000	-	2	450	-
Обезценки признати в ОПР	-	-	-	-	-
Възстановени обезценки в ОПР	-	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2022 г.	-	-	-	-	-

<i>Селскостопанска продукция</i>	<u>орехи-плод</u>		<u>други култури - общо</u>	
	количество	стойност	количество	стойност
Салдо към 01.01.2022 г.	-	-	-	-
Произведена и заприходена по справедлива стойност	703	1	8 153	3
Изписана	703	1	8 153	3
Обезценки признати в ОПР	-	-	-	-
Възстановени обезценки в ОПР	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2022 г.	-	-	-	-

3.20.4. Отчет за движението на животните за 2022 г.

<i>Показатели</i>	<i>Брой</i>	<i>Килограма общо</i>	<i>Цена на 1 тон/кг</i>	<i>Обща стойност (в лева)</i>
1. Наличност в началото на периода	319	-	-	57 771.12
2. Увеличение през периода-всичко в т.ч.:	97	1 966	-	43 375.89
а) добити приплоди	50	-	-	10 510.94
б) добит прираст	-	1 966	-	13 672.69
в) закупени животни	14	-	-	9 550.00
г) получени от други стада	32	-	-	7 875.37
д) други увеличения	1	-	-	1 766.89
3. Намаление през периода-всичко в т.ч.:	134	-	-	37 064.78
а) продадени	79	-	-	25 615.70
б) прехвърлени в други групи	32	-	-	7 875.37
в) заклани в стопанството	-	-	-	-
г) умрели и брак до техническите норми	23	-	-	2 721.82

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

д) умрели и брак над техническите норми	-	-	-	-
е) други намаления	-	-	-	851.89
4. Наличност в края на периода	282	-	-	64 082.23

3.20.5. Отчет за движението на животните по видове и възрастови групи за 2022 г.

<i>Животни по видове и възрастови групи</i>	<i>Наличност на 01.01.2022 г.</i>		<i>Увеличение през периода</i>		<i>Намаление през периода</i>		<i>Наличност на 31.12.2022 г.</i>	
	брой	справедлива стойност – хил.лв.	брой	справедлива стойност – хил.лв.	брой	справедлива стойност – хил.лв.	брой	справедлива стойност – хил.лв.
1. Работни и продуктивни животни – овце и кочове	81	14	11	3	3	1	89	16
2. Работни и продуктивни животни – коне и кобили	3	10	-	-	1	5	2	5
3. Млади животни агнета	45	2	36	12	81	14	-	-
4. Животни за угодяване - телета и бикове	1	1	-	-	1	1	-	-
5. Животни за угодяване - шилета	10	1	22	8	10	3	22	6
6. Животни за угодяване - овце	33	4	-	-	1	-	32	4
7. Продуктивни животни - пчелни семейства	120	10	-	-	20	2	100	8
8. Дивеч за разселване – елени	3	2	-	-	3	2	-	-
9. Дивеч за разселване - муфлони	23	15	28	19	14	9	37	25
Общо	319	59	97	42	134	37	282	64

3.20.6. Биологични активи и селскостопанска продукция, заложиени като гаранция и обезпечения

В Предприятието няма биологични активи и селскостопанска продукция, заложиени като гаранция и обезпечения.

3.20.7. Стратегии за управление на финансовия риск, свързани със извършваната селскостопанска дейност

- След реколтиране на селскостопанската продукция са взети необходимите мерки за нейното съхранение в зърнобази или обособени за целта други бази.
- С оглед минимизиране на ценовия риск, голяма част от земеделската продукция, предназначена за продажба, е реализирана в текущата година.
- Изписването на селскостопанската продукция за нуждите на ловно-стопанските мероприятия се извършва на база видове и брой дивеч, установен при таксация на дивеча в държавните ловностопански райони, като изписването на продукцията е в хронологичен порядък, с оглед незадържане на стари количества и обновяване на запасите.
- Други предпазни мерки според конкретната ситуация и съгласно решение на ръководството.

3.20.8. Увеличение и намаление на запасите от биологични активи и селскостопанска продукция към 31.12.2022 г.

<i>Видове активи</i>	<i>Балансова стойност (хил.лв.)</i>	
	<i>Увеличение</i>	<i>Намаление</i>
Биологични активи	-	-
Селскостопанска продукция	376	-
Приплоди и прираст на животни	24	-
Други	-	-
Общо	400	-

3.20.9. Правителствени дарения, признати във финансовия отчет

През 2022 г. са признати приходи от субсидии от ДФ „Земеделие“ общо в размер на 991 хил.лв. по единните плащания за декар декларирана обработваема земеделска площ. (2021 г. – признати приходи 810 хил.лв.)

Правителствените финансираня, свързани с компенсиране на направените разходи във връзка със селскостопанските дейности, са отчетени в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати разходите.

За 2022 г.:

- Няма неизпълнени условия, свързани с получените безвъзмездни средства, предоставени от държавата.
- Не са настъпили непредвидими събития, които биха попречили на изпълнението на условията, свързани с получените безвъзмездни средства от държавата.
- При признаване на текущите приходи, свързани с безвъзмездните средства от държавата, са съблюдавани възприетите критерии, заложи в счетоводната политика.

3.21. СВЪРЗАНИ ЛИЦА

През отчетния период в СИДП ДП гр. Шумен, няма:

- реализирани сделки между свързани лица;
- получени кредити от свързани лица;
- предоставени кредити на свързани лица;
- сделки между Предприятието и членовете на органите на управление и административния персонал;
- предоставени аванси и кредити на членовете на органите на управление и административния персонал.

4. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

4.1. Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет

Между датата на годишния финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване не са възникнали коригиращи и некоригиращи събития, от които да възникнат специални оповестявания съгласно изискванията на Счетоводен стандарт 10 „Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет”.

4.2. Фундаментални грешки и промени в счетоводната политика

През отчетния период не са констатирани фундаментални грешки.

През отчетния период не са извършвани промени в счетоводната политика.

4.3. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки

През отчетния период не е извършвана промяна на приблизителните счетоводни стойности, която оказва значителен ефект през текущия период или се очаква да окаже значителен ефект през бъдещи периоди.

4.4. Условни активи и условни задължения

4.4.1. Предоставени гаранции и обезпечения на трети лица

Предприятието не е предоставяло гаранции и обезпечения на трети лица.

4.4.2. Предоставени гаранции и обезпечения от трети лица

<i>Договор/контрагент</i>	<i>Учредена гаранция, обезпечение от контрагент</i>	<i>Сума на обезпечението (хил.лв.)</i>
1. Договор за предоставяне стопанисването и ползването на дивеча в дивечовъден участък "Сини вир". Банкова гаранция в полза на ТП ДГС Цонево.	Болкан Трейджър ООД	135
2. Договор за отдаване стопанисването и ползването на дивеча в дивечовъден участък "Александрия – Асеновец". Банкова гаранция в полза на ТП ДГС Генерал Тошево.	ДЗЗД Лозница Хънт	56
3. Договор за съвместна дейност. Банкова гаранция в полза на ТП ДЛС Черни лом.	Елена Груп ЕАД	80
4. Договор за съвместна дейност за стопанисване и ползване на дивеча в район "Батова" при ТП ДЛС Балчик. Банкова гаранция в полза на СИДП ЦУ.	Манекс Стар ООД	80
5. Договор за съвместна дейност за стопанисване и ползване на дивеча в ТП ДЛС Тервел. Банкова гаранция в полза на СИДП ЦУ.	Агриком С ЕООД	80
6. Договор за отдаване стопанисването и ползването на дивеча в дивечовъден участък "Орлова могила" при ТП ДГС Добрич. Банкова гаранция в полза на СИДП ЦУ.	Ню Енджъл 74 ЕООД	31
7. Договор за отдаване стопанисването и ползването на дивеча в дивечовъден участък "Рибника" при ТП ДГС Смядово. Банкова гаранция в полза на СИДП ЦУ.	Риш Лов ООД	25
8. Договор за съвместна дейност за стопанисване и ползване на дивеча в ТП ДЛС Черни лом. Банкова гаранция в полза на СИДП ЦУ.	Таурус Консулт ЕООД	80
9. Договор за покупко продажба на добита технологична дървесина. Банкова гаранция в полза на СИДП ЦУ.	Кроношпан България ЕООД	134
10. Договор за покупко продажба на добита технологична дървесина. Банкова гаранция в полза на СИДП ЦУ.	Кроношпан България ЕООД	97
11. Договор за доставка на компютри, периферна техника и мобилни апарати. Банкова гаранция в полза на СИДП ЦУ.	Кооперация Панда	15
12. Договор за предоставяне на мобилни и телефонни услуги. Банкова гаранция в полза на СИДП ЦУ.	БТК ЕАД	28
13. Договор за рекултивация на нарушен терен, с.Слънчево, местност Дългата нива. Банкова гаранция в полза на СИДП ЦУ.	Н Траш ООД	24
		56

14. Договор за доставка на лизингови неупотребявани високопроходими автомобили. Банкова гаранция в полза на СИДП ЦУ.	Венци Габрово ЕООД	5
15. Договор за проектиране, доставка и монтаж на мебели. Банкова гаранция в полза на СИДП ЦУ.	Транс Ко 04 ЕООД	12
16. Договор за доставка на канцеларски материали, офис консумативи и рекламни материали. Банкова гаранция в полза на СИДП ЦУ.	Транс Ко 04 ЕООД	12
17. Договор за отдаване стопанисването и ползването на дивеча в дивечовъден участък "Голямо доляне" при ТП ДГС Омуртаг. Банкова гаранция в полза на СИДП ЦУ.	ММ Комерс ЕООД	45
18. Договор за съвместна дейност. Банкова гаранция в полза на ТП ДЛС Паламара.	Тера Тур Сервиз ЕООД	80
19. Договор за съвместна дейност за стопанисване и ползване на дивеча в дивечовъден участък "Круша-Пода". Банкова гаранция в полза на ТП ДГС Варна.	Грийн Парк 2009 ЕООД	67
20. Договор за съвместна дейност за стопанисване и ползване на дивеча в дивечовъден участък "Момино". Банкова гаранция в полза на ТП ДГС Търговище.	Лов и риболов - Търговище ЕООД	158
21. Договор за съвместна дейност за стопанисване и ползване на дивеча в дивечовъден участък "Ивански". Банкова гаранция в полза на ТП ДГС Шумен.	Автомагистрала Черно море АД	25
22. Договор за отдаване стопанисването и ползването на дивеча в дивечовъден участък "Веселиново" при ТП ДГС Смядово. Банкова гаранция в полза на СИДП ЦУ.	Хънтинг Хилс ЕООД	66

4.4.3. Договорености с трети лица, които не са представени в счетоводния баланс

Предприятието няма писмени договорености, респективно уговорки с други лица, от които да произтичат рискове и изгоди, оказващи съществено влияние върху оценката на финансовото му състояние.

4.5. Съдебни дела

4.5.1. Заведени съдебни дела от Предприятието през 2022 г.

Поделение	Брой дела / Вид дело	Коментар
ТП ДЛС Попово	Гражданско дело (ГД) № 784/2022 г. пред Районен съд (РС) - Попово срещу СЛР Попово.	Иск на основание чл.55 от ЗЗД за 12 хил.лв., получени от ответника на отпаднало основание - прекратен договор. Делото е висящо на първа инстанция.
ТП ДЛС Шерба	ГД № 20223630101228 по описа на РС Шумен срещу "Инвинсибъл Форс" ЕООД.	В полза на ДЛС Шерба е издадена заповед за изпълнение за 2 хил.лв. - главница, лихви, разноски.
ТП ДЛС Шерба	Изпълнително дело (ИД) № 20229310400536 по описа на ЧСИ с район на действие Окръжен съд (ОС) - Шумен срещу "Инвинсибъл Форс" ЕООД.	Към момента е извършено проучване на имущественото състояние на длъжника.
ТП ДГС Добрич	ГД № 5205/2022 г. по описа на РС-Сливен срещу "Титис-2" ЕООД.	Делото е във връзка със закупена и неплатена дървесина за 2 хил.лв. Към 31.12.2022 г. производството е на етап размяна на книжа, т.е. връчване на исковата молба на ответника.

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

ТП ДЛС Тервел	Търговско дело (ГД) № 146/2022 г. по описа на ОС - Добрич срещу "Агроимпулс 2000" ООД.	Делото е образувано по възражение на ответника срещу заповед за парично изпълнение за 41 хил.лв. Ответникът е осъден да заплати претендираната сума, заедно с направените разходи по делото от 5 хил.лв. Към момента делото е приключило с решение, което не е влязло в сила.
ТП ДЛС Тервел	ГД № 111/2022 г. по описа на РС - Тервел срещу "Агро - Екоимпулс" ООД.	Делото е образувано по възражение на ответника срещу заповед за парично изпълнение за 16 хил.лв. Ответникът е осъден да заплати претендираната сума, заедно с направените разходи по делото от 2 хил.лв. Към момента делото е приключило с решение, което не е влязло в сила.
ТП ДЛС Тервел	ГД № 112/2022 г. по описа на РС - Тервел срещу "Агро - Екоимпулс" ООД.	Делото е образувано по възражение на ответника срещу заповед за парично изпълнение за 10 хил.лв. Ответникът е осъден да заплати претендираната сума, заедно с направените разходи по делото от 2 хил.лв. Към момента делото е приключило с решение, което не е влязло в сила.
ТП ДЛС Тервел	ГД № 110/2022 г. по описа на РС - Тервел срещу "Агро - Екоимпулс" ООД.	Делото е образувано по възражение на ответника срещу заповед за парично изпълнение за 18 хил.лв.- главница и съдебни разходи. Делото е за признаване на дължимите суми.

4.5.2. Заведени съдебни дела срещу Предприятието през 2022 г.

<i>Подделение</i>	<i>Брой дела / Вид дело</i>	<i>Коментар</i>
ТП ДЛС Попово	ГД № 677/2022 г. пред Върховен касационен съд (ВКС). Ищецът е ЗП "Димитрови ИВ" ЕООД. Делото е срещу СЛР Попово. ДЛС Черни Лом е в качеството на трета страна помагач.	Основание чл.50 от ЗЗД за причинене щети на ниви от дивеч. Делото е приключено като СЛР Попово е осъдено да заплати 14 хил.лв.
ТП ДЛС Попово	ГД № 784/2022 г. пред РС- Попово. Ищецът е физическо лице.	Правно основание на делото - чл.50 във връзка с чл.51 и чл.86 от ЗЗД за 2 хил.лв. причинени имуществени вреди от ПТП с дивеч. Делото е висящо на първа инстанция.
ТП ДЛС Попово	ГД № 390/2022 г. пред РС- Попово. Ищецът е физическо лице.	Правно основание чл.344, ал.1, т.1,2,3 от КТ. Делото е прекратено от ищеца поради отказ от иска.
ТП ДЛС Попово	ГД № 674/2022 г. пред РС- Попово. Ищецът е физическо лице.	Правно основание чл.344, ал.1 във връзка с чл.225 от КТ. Делото е висящо на първа инстанция.
ТП ДГС Търговище	Административно дело № 242/2022 г. по жалба на "Вас Мар" ЕООД.	Делото е срещу заповед за класиране на изпълнител по проведен електронен търг.
ТП ДЛС Шерба	Административно дело (АД) № 2939/22 по описа на АС Варна по жалба на "Трон" ЕООД.	Делото е срещу заповед на директора. Стойността по делото е за 26 хил.лв. До момента няма потвърждение, произнасяния и искания от АС Варна.
ТП ДЛС Паламара	ГД № 1158/2022 г. по описа на РС - Шумен. Ищецът е физическо лице.	Правното основание на иска е чл.344, ал.1, т.1,2,3 от КТ. Има претенция за изплащане на обезщетение за 8 хил.лв. В момента делото е обжалвано в ОС - Шумен на втора инстанция.
ТП ДЛС Паламара	ГД № 2187/2022 г. по описа на РС - Шумен. Ищецът е физическо лице.	Правното основание на иска е чл.344, ал.1, т.1,2,3 от КТ. Има претенция за изплащане на обезщетение за 6 хил.лв. В момента делото е обжалвано в ОС - Шумен на втора инстанция.
ТП ДГС Цонево	ГД № 3508/2022 г. по описа на ВКС. Ищецът е физическо лице.	Правното основание на иска е чл.344, ал.1, т.1,2 от КТ. Първоначално делото е приключило в полза на ищеца. На ДГС Цонево са присъдени съдебни разходи 1 хил.лв. ДГС Цонево завежда въззивно ГД № 914/2022 г. по описа на ОС - Варна, при което предявените срещу него искове са отхвърлени. В резултат е образувано ГД № 3508/2022 г. по описа на ВКС срещу ДГС Цонево. Към 31.12.2022 г. не е налице постановен съдебен акт.
ТП ДГС Смядово	ГД № 20223610100621 / 2022 г. по описа на РС - Велики Преслав.	Трудов спор за незаконосъобразно прекратяване на трудов договор. Размер на претенцията - 12 хил.лв. Делото е висящо на първа инстанция.
ТП ДГС	АД № 2/2022 г. на Шуменски	Жалбата е срещу заповед на директора на ДГС Нови

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

Нови Пазар	административен съд. Ищецът е "Инвинсибъл Форс" ЕООД.	Пазар. Оспореният акт е оттеглен. АС -Шумен е отменил заповедта и е разпоредил преразглеждане на класацията с оглед допуснатата фактическа грешка. Присъдени са разноски в размер на 1 хил.лв.
ТП ДГС Нови Пазар	АД № 4/2022 г. на Шуменски административен съд. Ищецът е "Инвинсибъл Форс" ЕООД.	Жалбата е срещу заповед на директора на ДГС Нови Пазар. АС -Шумен е оставил жалбата без разглеждане. На страните не са присъдени разноски.
ЦУ СИДП	ГД № 1570/2022 г. пред РС - Варна.	Ищецът е физическо лице. Материален интерес - 17 хил.лв. Делото е решено в полза на СИДП.
ЦУ СИДП	ГД № 5105/2022 г. пред РС - Варна.	Ищецът е физическо лице. Трудово дело за възстановяване на работа. На втора инстанция делото е решено в полза на СИДП. Ищецът е подал касационна жалба.

4.5.3. Заведени съдебни дела от Предприятието преди 2022 г. и неприключили към 31.12.2022 г.

<i>Подделение</i>	<i>Брой дела / Вид дело</i>	<i>Коментар</i>
ТП ДЛС Попово	ТД № 2656/2021 г. пред Софийски градски съд срещу физическо лице.	Иск на основание чл.45 от ЗЗД за причинени щети на ДЛС Черни Лом в размер на 83 хил.лв. във връзка с договор за управление на гори. Делото е висящо на първа инстанция.
ТП ДГС Преслав	ГД № 892/2010 и ГД № 6/2012 срещу ЕТ "Минчо Атанасов".	Искът е уважен напълно. Сумата по делото е в размер на 5 хил. лв. Образувано и.д.№ 952/2011г. на ЧСИ, към което е присъединено и.д.№ 656/2014г. на ЧСИ. Задължението не е погасено.
ТП ДГС Преслав	ГД № 808/2011 срещу ЕТ "НЕК-Назиля Юсеин".	Одобрена съдебна спогодба по делото за 2 хил. лв. Платени 1 хил. лв. За разликата има заведено и.д. № 905/2013г. на ЧСИ. ИД е прехвърлено на друг ЧСИ като и.д. № 82/2016г. Задължението не е погасено.
ТП ДГС Преслав	ГД № 928/2014 срещу ЕТ "Рибарица-Емил Янакиев".	Искът е уважен напълно. Сумата по делото е в размер на 21 хил. лв. Образувано и.д.№ 823/2015г. на ЧСИ. Физическото лице търговец Емил Янакиев е починало през 2015г. Проверява се за наследници, които не са се отказали от наследство, срещу които да се заведе дело. Задължението не е погасено.
ТП ДГС Преслав	ГД № 3183/2018 срещу "Жълта Локва Хънтинг" ООД.	Сумата по делото е в размер на 12 хил. лв. Ответникът предявява насрещен частичен иск за 20 хил. лв. Насрещната страна основава претенцията си на договор за съвместна ловна дейност от 2009 г. Извършено е прихващане за 8 хил.лв. с насрещни вземания на ищеца. Остават дължими 4 хил.лв. от страна на "Жълта Локва Хънтинг" ООД. Отхвърлен е искът на ищеца за 20 хил.лв. Двете страни по делото са осъдени да заплатят съдебни разноски по делото, в т.ч. за ДГС Преслав - 1 хил.лв. Решението на ШОС е обжалвано от "Жълта Локва Хънтинг" ООД пред ВКС.
ТП ДГС Преслав	Ч.Г.Д. № 968/2018 срещу "Жълта Локва Хънтинг" ООД.	Сумата по делото е в размер на 1 хил.лв. Правно основание чл. 422 ГПК. Изваден изпълнителен лист. Задължението не е погасено.
ТП ДГС Върбица	АД № 416/2021 г. по Закона за кадастъра. Жалбоподател е СИДП-ДП Шумен.	ДГС Върбица е привлечено като заинтересована страна. Жалбата е срещу одобрено изменение на кадастралната карта на гр.Върбица. Делото е текущо.
ТП ДЛС Шерба	ИД № 20158070400014 при съдия изпълнител срещу "Камчийска гора" ЕАД, заведено във връзка с изпълнително дело 271/2004г.	Обща стойност по делото 300 хил. лв. Дружеството е в ликвидация. Няма последващи действия.
ТП ДЛС Шерба	ИД № 20197670401020 при съдия изпълнител, район на действие ОС - Силистра, срещу "Андора Ууд Панел Индъстри" АД.	Общата стойност по делото е 5 хил.лв, главница, лихва и разноски. Към настоящият момент има частично плащане в размер на 1 хил.лв. Предприемат се действия за ново проучване на имущественото състояние на длъжника.

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година

ТП ДЛС Шерба	Образувана преписка № 215/2019 г. по описа на ОсЛО-ОП - Варна, във връзка с установена липса на дървесина във временен склад, след направена инвентаризация.	Издадено е постановление за спиране на наказателното производство от 29.11.2021 г. водено срещу неизвестен извършител.
ТП ДЛС Шерба	Образувана преписка № 365000-7197/2020 г. по описа на ОД МВР - Варна, във връзка с установена липса на дървесина във временен склад, след направена проверка и инвентаризация.	Преписката е изпратена във Варненската районна прокуратура - № 2477/2020 г. Отправено е ново запитване за етапа и движението по преписката.
ТП ДЛС Паламара	ГД № 1649/2019 г. по описа на РС - Нови Пазар срещу ЕТ "Светломир Василев - Копчето - 78".	Сумата на иска е 2 хил.лв.-главница, лихва и разноски. До момента няма плащания. Лицето е в чужбина.
ТП ДГС Добрич	Частно ГД № 20213110109916/2021 г. пред РС-Варна срещу "Добрич Лес 2011" ЕООД- в ликвидация.	По партидата на дружеството в търговския регистър е вписана покана до кредиторите. ДГС Добрич е предявил вземане в размер на 26 хил.лв. Ответникът не разполага с недвижимо имущество, с което да бъдат удовлетворени кредиторите. В краткосрочен план не е възможна пълна събираемост.
ТП ДЛС Тервел	ИД № 20217370401357 по описа на ЧСИ срещу "Агроимпулс 2000" ООД.	Делото е за събиране на 41 хил.лв., съгласно споразумение за разсрочено плащане. Срещу длъжника има заведени дела и от други кредитори, които ще бъдат удовлетворени преди ДЛС Тервел. Възможно е да няма пълна събираемост на дължимата сума.
ТП ДГС Омуртаг	4 бр. ИД № 88, 89, 90, 91/2016г. по описа на държавен съдебен изпълнител към РС Омуртаг срещу "Иви лес" ЕООД.	Длъжникът няма имущество. Сумите по делата са несъбираеми. Предстои прекратяване на делата.
ТП ДГС Варна	ГД № 13867/15г. срещу физическо лице.	Сумата по делото е за 6 хил.лв. Приключило е в полза на ДГС Варна. През 2017 г. е прехвърлено на ЧСИ и по него има изплащани суми от длъжника. Към настоящият момент не е изплатено цялото задължение.
ЦУ СИДП	АД № 416/2021 г. пред Административен съд-Шумен.	Ответникът е СГКК-Шумен. Няма материален интерес. На първа инстанция делото е решено в полза на ответника. Подадена е касационна жалба.
ЦУ СИДП	Частно ТД №46/2019 г. пред ОС - Шумен.	Срещу Хънт Консултинг ООД. Има обезпечителна заповед за наложена възбрана върху недвижим имот.
ЦУ СИДП	ТД № 55/2019 г. пред ОС - Шумен.	Делото е срещу Хънт Консултинг ООД за 93 хил.лв. Делото е за несъстоятелност на ответника. СИДП е присъединен кредитор с признати вземания. Очаква се разпродажба и частично удовлетворяване на вземания.
ЦУ СИДП	ГД № 3536/2020 г. пред Софийски градски съд.	Делото е срещу Банка ДСК ЕАД за 55 хил.лв. На втора инстанция делото е решено в полза на ответника. Подадена е въззивна жалба. Подадена е касационна жалба.
ЦУ СИДП	ТД № 03/2021 г. пред ОС - Плевен.	Делото е срещу Кристал 2005 ООД за 38 хил.лв. На втора инстанция делото е решено в полза на СИДП. Очаква се касационна жалба от страна на ответника.

4.5.4. Заведени съдебни дела срещу Предприятието преди 2022 г. и неприключили към 31.12.2022 г.

<i>Подделение</i>	<i>Брой дела / Вид дело</i>	<i>Коментар</i>
ТП ДЛС Попово	ТД № 26/2020 г. по описа на ОС - Търговище. Ищецът е "Лес Груп" ЕООД.	Предметът на делото е причинени имуществени вреди от виновно поведение на директора на ДЛС Черни Лом в размер на 232 хил.лв. Делото е спечелено изцяло на две инстанции, но има касационна жалба от другата страна и е във ВКС.
ТП ДЛС Попово	ГД № 222/2020 г. по описа на ОС - Търговище. Ищецът е "ОРКА" ООД.	Исковата претенция е за причинени вреди от дивеч в размер на 25 хил.лв. Делото е на касационна инстанция.

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ за 2022 година**

ТП ДЛС Попово	ГД № 225/2020 г. по описа на ОС - Търговище. Ищецът е ЕТ "Сателит - 21 Николай Дончев".	Исковата претенция е за нанесени вреди от дивеч в размер на 36 хил.лв. По това дело ДЛС Черни Лом е привлечено като трета страна помагач. Има осъдително решение на първа и втора инстанция за 7 хил.лв.
ТП ДЛС Попово	ГД № 228/2020 г. по описа на ОС - Търговище. Ищецът е "Димитрови-ИВ" ЕООД.	Исковата претенция е за нанесени вреди от дивеч в размер на 60 хил.лв. По това дело ДЛС Черни Лом е привлечено като трета страна помагач. Има осъдително решение на първа и втора инстанция за 28 хил.лв. Срещу решението има подадена касационна жалба. Делото е във ВКС.
ТП ДЛС Попово	ГД № 663/2020 г. по описа на РС - Попово. Ищецът е физическо лице.	Трудов спор с претенция за парично обезщетение в размер на 15 хил.лв. с правно основание чл.225, ал.1 от КТ. Към момента по делото има влязло в сила решение на ВКС, с което исковите претенции са отхвърлени.
ТП ДЛС Попово	ГД № 324/2021 г. по описа на РС - Попово. Ищецът е кооперация "Напредък". Делото е срещу СЛР Попово.	Предметът на делото са искиви претенции за 17 хил.лв. срещу СЛР Попово. СЛР е завело обратен иск за нанесени вреди от дивеч срещу ДЛС Черни Лом. Направено е възражение. Делото на първа инстанция е завършило с осъждане .
ТП ДЛС Попово	ГД № 145/2021 г. по описа на ОС - Търговище. Ищецът е "Елена груп" ЕООД. Делото е срещу СЛР Попово.	Предметът на делото са искиви претенции за 34 хил.лв. срещу СЛР Попово. СЛР е завело обратен иск за нанесени вреди от дивеч срещу ДЛС Черни Лом. По делото има осъдително решение за 8 хил.лв. Има подадена касационна жалба от "Елена груп" ЕООД.
ТП ДЛС Попово	ГД № 805/2021 г. по описа на Районен съд-Попово. Ищецът е "ЕЛИТ С 2" ООД-Попово. Делото е срещу СЛР Попово.	По това дело ДЛС Черни Лом е привлечено като трета страна помагач. СЛР е завело обратен иск срещу ДЛС Черни Лом за причинени вреди от дивеч в размер на 8 хил.лв. ДЛС Черни Лом от своя страна привлича трета страна помагач - "Терестра България" ООД-София. ДЛС Черни Лом е осъдено на първа инстанция. Това решение е обжалвано и е образувано въззивно гражданско дело № 27/2023 г. пред Окръжен съд - Търговище.
ТП ДЛС Попово	ГД № 889/2021 г. по описа на Районен съд-Попово. Ищецът е ЕТ "Добруджа-Станчо Станев"-Еленово.	Исковата претенция е за причинени вреди от дивеч в размер на 11 хил.лв. Искът е уважен за 3 хил.лв. Съдебните разноски са присъдени съгласно уважената и отхвърлената част. След обжалване пред ОС- Търговище, съдът присъжда цялата сума от 11 хил.лв. на ищеца. В момента делото се обжалва пред ВКС.
ТП ДЛС Попово	АД № 1200/2021 г. пред Административен съд - София област. Делото е образувано от "Вал Лес" ЕООД - Елешница.	Правно основание чл.145 и сл. от АПК във връзка с чл.74 и сл. от Наредбата за УРВИДГТДОСПДНГП срещу заповед на Директора на ДЛС Черни Лом за определяне на купувач на дървесина по електронен търг. Делото е висящо на първа инстанция.
ТП ДГС Върбица	ГД № 560/2021 г. по описа на Районен съд - Велики Преслав. Ищецът е физическо лице.	Правното основание на иска е чл.344, ал.1, т.1,2,3 от КТ. Има искане за обезщетение в размер на 5 хил.лв. Делото е приключило на въззивна инстанция. Решението е в полза на ищеца. Решението се обжалва пред ВКС.
ТП ДГС Върбица	ГД № 632/2021 г. по описа на РС - Велики Преслав. Ищецът е физическо лице.	Правното основание на иска е чл.344, ал.1, т.1,2,3 от КТ. Има искане за обезщетение в размер на 6 хил.лв. Делото е приключило на въззивна инстанция. Решението е в полза на ищеца. Решението се обжалва пред ВКС.
ЦУ СИДП	ГД № 177/2019 г. пред ОС - Търговище.	Ищецът е Орка ООД. На втора инстанция делото срещу СИДП е прекратено и е указано, че следва да се води срещу ТП ДЛС Черни Лом.

През годината са сключвани и извънсъдебни споразумения с търговски контрагенти.

По заведените дела срещу Предприятието, в частност срещу конкретно териториално поделение не са признати провизии, тъй като ръководството счита, на база минал опит и съобразно становищата на адвокатите за изхода от съдебните спорове, че не са налице настоящи задължения, във връзка с погасяването на които да съществува вероятна необходимост от изходящ паричен поток ресурси. Ръководството счита, че те са с характер на условни задължения, защото

представяват възможни задължения, тъй като все още не е потвърдено дали Предприятието има текущо задължение, което би могло да доведе поток от ресурси, включващи икономически изгоди.

По заведените дела от Предприятието, в частност от конкретно териториално поделение, размерите на съдебните искове са заведени като съдебни и присъдени вземания. През 2022 г. са начислени обезценки, признати като текущи разходи за периода на обща стойност 96 хил.лв. С натрупване към 31.12.2022 г. общо начислените обезценки възлизат на 528 хил.лв. (*Приложение № 3.11*)

4.6. Управление на финансовия риск

В хода на обичайната си стопанска дейност Предприятието може да бъде изложено на различни финансови рискове.

Финансов е рискът, присъщ на финансовите инструменти, който се проявява поотделно или съчетано в следните разновидности:

- а) риск на паричния поток;
- б) кредитен риск;
- в) ликвиден риск;
- г) ценови риск, който в зависимост от вида на финансовия инструмент може да бъде:
  - валутен риск;
  - лихвен риск;
  - пазарен риск.

Ръководството на Предприятието следи възможните рискове и има за цел да намали евентуални неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат на Предприятието.

▪ Риск на лихвоносни парични потоци

Рискът на лихвоносните парични потоци е рискът бъдещите парични потоци на финансов инструмент да варират поради промени в пазарните лихвени проценти.

В структурата на активите на Предприятието лихвоносните активи са представени от парични средства и банкови депозити, които са с фиксиран лихвен процент. От друга страна, привлечените средства на Предприятието под формата на краткосрочни заеми и финансов лизинг са обичайно с постоянен лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на Предприятието в зависимост от лихвения риск. Ръководството на Предприятието текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища.

▪ Кредитен риск

Кредитният риск за Предприятието се състои от риск от финансова загуба в ситуация, при която клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения изцяло и в предвидените срокове. Кредитният риск произтича основно от търговските вземания и предоставените заеми.

Към 31 декември на текущата и съответно предходната година максималната кредитна експозиция на Предприятието при условие, че неговите контрагенти не изпълнят своите финансови задължения, е както следва:

	<u>31.12.2022 г.</u> <i>(хил.лв.)</i>	<u>31.12.2021 г.</u> <i>(хил.лв.)</i>
Парични средства в брой	61	57
Парични средства по разплащателни сметки	20 521	17 127
Търговски и други краткосрочни вземания, нетно	2 431	2 510
Общо	<u>23 013</u>	<u>19 694</u>

▪ Ликвиден риск

Ликвидният риск произтича от възможността Предприятието да не погаси в договорения размер или изобщо финансов пасив, както и възможността Предприятието да погаси в пълен размер финансов пасив, но на по-късна дата от уговорената.

Предприятието управлява своите активи и пасиви по начин, който му гарантира, че редовно и без забава може да изпълни текущите си задължения. За целта Предприятието провежда политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден

запас от парични средства, материални запаси и способност за финансиране на стопанската си дейност. Вътрешен източник на ликвидни средства за Предприятието е основната му стопанска дейност, генерираща оперативните потоци. Външни източници на финансиране са финансовите институции, правителствени и неправителствени финансираня.

▪ **Ценови риск**

Ценовият риск е рискът, произтичащ от колебанията в цената на финансовите инструменти.

Предприятието е изложено на ценови риск в резултат на евентуално нарастване на доставните цени на суровините и материалите, външните услуги, в т.ч. сечта и други разходи, както и намаляване на продажните цени на добитата продукция и предоставяните услуги, в т.ч. ОЛТ в резултат на ограничаване на пазарите, нарастващата конкуренция и стагнацията в бизнеса.

За минимизиране на ценовия риск Предприятието прилага гъвкава маркетингова и ценова политика, изхождайки от трите основни фактора – оптимална структура на разходите, цени на конкурентите и покупателна възможност на потребителите.

▪ **Валутен риск**

По-голямата част от сделките на Предприятието се осъществяват в български лева. Сделките в чуждестранна валута са основно в евро, които не излагат Предприятието на валутен риск, поради фиксирания курс на българския лев към еврото. Предприятието е изложено на валутен риск основно спрямо щатския долар, който е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар спрямо българския лев. За да намали валутния риск Предприятието контролира паричните потоци в тази валута.

▪ **Пазарен риск**

Предприятието работи в силно конкурентна и динамична бизнес среда. Това предполага вземането на бързи и адекватни управленски решения с цел запазване и разширяване позициите на пазара, гъвкавост в политиката по договарянето и разумна политика свързана с финансовата и трудовата обезпеченост.

4.7. Действащо предприятие

Ръководството на Предприятието е извършило оценка на приложимостта на принципа-предположение за действащо предприятие, като фундаментален принцип при изготвянето на финансовия отчет. Тази оценка обхваща периода до 31.12.2022 г. и поне 12 месеца занаяпред. На базата на тази оценка ръководството на Предприятието счита, че не са налице фактори и/или събития, които да показват съмнения относно прилагането на този принцип като база за изготвяне на финансовия отчет.

Ръководството счита, че Предприятието е действащо предприятие и ще остане такова, няма планове и намерения за преустановяване на дейността в предвидимо бъдеще.

Дата: 19 май 2023 г.

Гл. счетоводител (Съставител): Регл. (ЕС) 2016/679

(Янко Митев Янков)

Директор: Регл. (ЕС) 2016/679

(инж. Ради Атанасов Иванов)